

ΓΕΦΕΡΩΟ ΚΡΕΟ



GÈDÈPÓÒ KRÉÒ

Xwě nyoũn-dyù tíiwè m̀à m̀éé-d̀è kee b̀èin Gèd̀èp̀òò m̀à à m̀e-nyòò kee kpé vènèò jè c̀èe ké? M̀oo xwě o b̀èin gana vènè ǹà c̀í-c̀í Gèd̀èp̀òò mú bó d̀e s̀éin nyu jèèè c̀èe ké? O kàmà mú b̀é nyoũn-dyù b̀éd̀éà f̀ònò-hwòd̀ò tíiwè kee ké Gèd̀èp̀òò m̀e d̀è ǹòmò dyiin, sepóedé Gèd̀èp̀òò b̀éd̀é kpé vènè, ké o m̀ò d̀íin-d̀íin Gèd̀èp̀òò, ké nyo d̀ò se o dyédé b̀oún dyi poe b̀èin, b̀é o ké o jè c̀è ǹòmò dyiin.

Kee Gèd̀èp̀òò d̀ă o miòun da zà d̀é o c̀èè-d̀è m̀à Bábòò kee mú. Bábòò d̀ă à f̀ònò-hwòd̀ò b̀áún-b̀áún b̀á Gèd̀èp̀òò kpéò dyíèe à nyí, ké d̀e s̀éin nyoũn-dyù pòin hwid̀ji, b̀é wa se nyue b̀èin nyee, Gèd̀èp̀òò b̀èin wa s̀éin nyue. O m̀ò nyo m̀e à wòd̀ún g̀anáò, ké o b̀áa bóè dyòò dyiin. O see d̀e d̀ò dyí b̀á, ké z̀õ táázjìn b̀ě d̀ă zìèè, Gèd̀èp̀òò kpé vènèò m̀ò nyo kpõ wòd̀ún g̀anáò bó dyí dyi ke. Kebi Nòó-nàmáũn d̀e-mú-gbòò-kpèò kè nyoũn-dyù m̀e ǹi à b̀ód̀ó-kpàò mú gbòòũn ẁèè, Gèd̀èp̀òò m̀ò à b̀ód̀ó-kpàò d̀e b̀èò d̀é-po-nyò d̀e.

B̀èà gm̀ò d̀é Gèd̀èp̀òò wuquò mú, b̀é b̀èà kée dyé d̀e Gèd̀èp̀òò wuquò tèmèin à niin b̀á Gèd̀èp̀òò kpé vènè se s̀èin-naín k̀òò jè dyíè. —Wásjìn Gúúmè (1920-2002)

Vósi b̀è ǹà c̀èè-d̀e-kpò ǹà ke múèè s̀ò d̀é à B̀ásòò-b̀ábòò mú.
Z̀õ wa nyu Bábòò ke 2002
Dùgbò, Ì̀àbíq̀à

Bounboò mò nyo me bódó-kpàà dyiìn dé ɔ kpéò mú. ɔ me bódó-kpà gànàà dyiìn dé ɔ fɔ̀nò-hwòdòò mú, ké dyiìn dé ɔ de-múin-wǒ-wǒò múee, ɔ pèè dyòò kōin.

—Jèdèmádyà 10:12

Nyé kè Gèdèpòò hwoìn nyé?... Gèdèpòò mò nyo dèdèà dya dé ɔ zèèò kō déé dé bódó-kpà hiđiìè kōin nyè, ké nyo bě bé wa cíà nō bódó-kpàà kōee nì pū kà kpā̀ùn bě nià ke. ɔ pèè dyòò kōin pū kà nyo pèè kà wúđè-wǒ gbo-báin-dò kōin nye. ɔ pèè dyòò kōin pū kà jàdàin-gbò nià ke, bé ɔ ké dée mú cí.... Mú-hwè-Gèdèpòò dǎ, “Nyé m kè ɔ hwoìn nyé? Nyé m kè ɔ béin wǒ ké?” Bě dú bēè dyédèò dyii, bé bě ké dé dyòò dyi gmò, bé bě ké de bě nià déee dyé. Nyé mò nyo me ma de bēa ké? ɔ mò nyo nyue bé dènè ménéé bēò dyià píe wódó, bé ɔ dyià wa dò-dò séin nyéné jūin nye. Dyiìn dé ɔ kpé vènèò kè ɔ ganaò múee, waà dyúádò dye mòùn ní pa dé dyòò dyiin. —Àzédya 40:18a, 22, 25, 26

“Óó Bounbo Đebíó, mò mò nyo meà dyòò kè bódó-kpàà dyiìn dé nì kpé-sòò múee, de dò se mú kàmà bé m ké see nyue béin.” —Jèdèmádyà 32:17

Gèdèpòò... Kee dé wé hwèin-gbo bě nià ke múee, ɔ wùdù à gbo dyiìn dé ɔ Dyúò mú. ɔ mò nyo kò mú bé Gèdèpòò me ma bódó-kpàà ke, ké ɔ mò nyo bé Gèdèpòò dǎ gǎ bé ɔ ké de séin kōe. —Hîbúđúù 1:1a, 2

2 GÈDÈPÒÒ MÈ ÐÈ SÉÍN KÉ Ɔ NYÍ WA CE, KEE NƆÓ-NAÀMÀÛN MÒ ÐÈ-MÚ-GBƆƆ-NYƆ

Hwè bé ðe séín ké ma nièe, Wuðuò nì ma. Wuðuò nì ma bó Gèdèpòò gbo, ké Ɔ kè Gèdèpòò mò ma nyɔ dyúádò. Ké dyiìn ðé Ɔ múee, Gèdèpòò nyu ma ðe séín. Ɔ se ma mú niìn, Gèdèpòò se ma ðe bě bé Ɔ nyu ma kà kee dyúádò nyue béin. “Dyídíí-nyòò [Nɔ́-ànmàǎn] dyi bé Ɔ ké dyídí, bé Ɔ ké kú dábá, Ɔ kè bé Ɔ ké ðe mú gbɔò dòn.”
—Jǔó 1:1, 3; 10:10a

Ké Jízè cēe ma wa gbo, ké Ɔ dá, “M̄ dyée ké Nɔ́-ànmàǎn buɖu ma ðé dyóún. Ɔ ðé buɖu-buɖuò nì ma kà wédé-wédé poà ke.”
—Ðúù 10:18

Bě kp̄ běè hwòd̄o-dyùàò dyí. Bě me nì bédé k̄o sepóedé nyɔ màà bě gbo-v̄o-nyò, màà Nɔ́-ànmàǎn wēe nì dyi téén kà ganiã nì kuɖueñ téà dyie. Ɔ nì nyɔ bé Ɔ ké tà kee dyi móún.
—1 Pídè 5:8

“Ké kà à màà Gèdèpòò miòùn niìn nyɔ bēee, à se bédé bé à ké Gèdèpòò hwòìn-ðè se-se dyí pòin. Nyòùn-dyùè séðé kè waà hwìd̄ji-poin-ðè mò nyɔ nyu hwòìn-ðè se-se bě màà gòò kè sébàdà Ɔ kè sóó-kpò ke.”
—Àpósò 17:29

Sòìn bóee gboee, Jízè wùdù ma Fádòs̄i-nyò bēò gbo ðe, ké Ɔ dá, “M̄ mò bóðó-kpàà ce. Nyɔ mò nyɔ bé m̄ kèò kè nàin múee, Ɔ mu fēè-cè bédéin, ké Ɔ se tíe-kpòùn nàã mu.”
—Jǔó 8:12

“Kee móún dyi, bé nyòùn ké fēè bédé, bé wa kée bédéén zi.”
—Jǔó 10:10b

GÈDÈPÓÒ KPÉÒ SE BĀA-ĐÈ ĐÒ BÉDÉ 3

Đeβíó Gèdèpóò, ìn cēe kíín, ké m̄ w̄ó, ké ìn n̄iè cēín
ke kánaá pū kà mò mò nyo k̄ k̄pé séín nyε.

—Wédé 62:11

À Gèdèpóò n̄i dé dycún, ké ɔ nyu đe dè ɔ hwìđiie.

—Wédé 115:3

“N̄dye, m̄ò mò Gèdèpóò kánaá pū. Nyo d̄ò se n̄i, bé
ɔ ké đe m̄ đă dyi kp̄εε m̄ xwa zà.” —Àzédya 43:13a

“Bounbo, ìn gǎ ní, ké mò k̄ k̄péò kè ganaò kè d̄íín-
d̄íínò ɔ kè dya-dè-dèò, sepóedé mò k̄ đe séín n̄i dé
dycún ɔ kè n̄ò bódó-kpàà k̄ε. Óó Bounbo, mò k̄ k̄áá-
bòdòò. Mò mò đe séínè dú-hwìè-cùò. Kómó kè dya-dè-
dè sò dé ìn gbo, ké mò k̄ nyo séín wuđuí. Kpé kè
gana n̄i dé ìn xwaún, ké ɔ n̄i dé n̄i kpé mú, bé ìn ké
nyo séín dyii dú, bé ìn ké wa kpé nyí.”

—1 Kánáníkò 29:11, 12

“Óó Bounbo Đeβíó, ìn đă n̄i d̄íín-d̄íínò kè n̄i kpé
vènèò m̄ò mòà n̄i gbo-n̄i-nyòò kee dyí tèmèìn gbo dè,
sepóedé gèdèpóò d̄ò se dé dycò dyí m̄ò n̄ò bódó-kpàà
k̄ n̄i, bé ɔ ké k̄uà b̄ k̄ d̄íí-đe vènè b̄ ìn nyuà kee
nyu.”

—Dìtòwáđánámè 3:24

“Sepóedé đe bé Gèdèpóò ké se nyue béìn nyee d̄ò se
n̄i.”

—Đúú 1:37

Mò mò d̄íín-d̄íín-đe-nyu-Gèdèpóò. M̄ đă n̄i kpéò
nyoún dyí tèmèìn dé bódó-dù b̄ h̄wìè. —Wédé 77:14

4 GÈDÈPÓÒ KPÉÒ ZI DYÍ BÚÁÚN MÌÒ

“Óó Bounbo, nì djaùn-sòò bédé dín-dìn-kpè. Nì djaùn-sòò dǎ nì mú-nyé-nyò bě̀ò dyi wàin. M̀ baɗa nyo bě̀ bé wa v̄ò m̀ gdoe bídíí dyiìn dé nì dín-dìnò kpé vènèò mú. Nì dyoɗo-hwòdòò kp̄o dyí kà nye kp̄à dyíe, ké ɔ f̄ò bó wa dyi kà nye f̄à p̄i dye-dye bó dà d̄ò dyie.”

—Ésédò 15:6, 7

À Đebíòò kpé búá dyí m̀ò, ké ɔ hwòd̄-f̄n̄n̄-f̄n̄n̄ò jè se k̄oin zain béin.

—Wédé 147:5

Kee w̄éé kee, ɔ p̄oin ma wa bó ɔ nyénèò jè, bé ɔ kée nyu bé bódó-kpà gánàò ké ɔ kpé vènèò jè dyuò.

—Wédé 106:8

Bounbo, m̀ d̄òùn m̀ò Gèdèpòò. M̀ò m̀ò nyo nyu dyòò ɔ kè d̄e séin n̄à dé dyòò dyíe. Ké m̀ò me bódó-kpàà ɔ kè d̄e séin n̄à ɔ k̄oe, ké m̀ò nyu dyóó ɔ kè d̄e séin n̄i dé ɔ múe. M̀ò m̀ò nyo nyí d̄e séin f̄è, ké mee-d̄e séin n̄i dé dyóún w̄e biè m̀ ní.

—Nìòmádyà 9:6

Óó Bounbo ní Gèdèpòò, ní mu m̀ b̄ain. Nì kpé búá dyí m̀ò. Dín-dìn kè dya-dè-dè m̀ò d̄o, ké m̀ poe mú.

—Wédé 104:1

Ní mu m̀ b̄ain bó wé séin. Ní mu nì nyénèò b̄ain bó sè-ná-sèè tíin. Bounbo, nì kpé búá dyí m̀ò, ké m̀ béin kpé bé m̀ ké b̄ain-b̄ain vènè dyé. Nyo d̄ò se nì kpé vènèò jè múin w̄ò béin.

—Wédé 145:2, 3

GÈDÈPÓÒ KPÉÒ MU NÌIN KÁNÁÁ PŪ 5

Đé hwìè nìà ke múεε, Gèdèpóò mu bě kpé séin nyĩn, bé bě ké dé Bounbo màà à Póin-nyò Jízè Kédèi keε sè-ná-sèè káá-bòdòò mú dyá. —2 Pídè 1:11

“Taba Bounboò hwìdĩ kánáá pū, sepóedé Bounboò mò sè-ná-sèè dyí-gmòin-sòò-kpò.” —Àzédya 26:4

Hwè bé ìn ké ma tođo bēò μεε, moò hwè bé ìn ké ma bóđó-kpà gánáà μεε, ìn mò zòò Gèdèpóò, ké ìn mò Gèdèpóò ke, ké nì mu Gèdèpóò jùun bó sè-ná-sèè tíin. —Wédé 90:2

Keε Bounbo, ìn mò jàà Gèdèpóò. M mò nì-nì Gèdèpóò, ké ìn mò sè-ná-sèè kááò. M dyi dyođoun kpá ní, bóđó-kpà gánáà tede ní. Ké bóđó-dù bēò dò se nì dyođò dyúa dyi nyànáà bēin. —Jèdèmádyà 10:10

Ké mú-páná-wùdù bě dyi ma dé dyoun, ké wa dá, “Bóđó-kpàò káá-bòdòò dǎ à Wuquí-kò-nyòò kè Kédèi bé o dobo ma kà keε kòò-dè jǔ, ké o mu o wuquí kòòun kánáá pū.” —Wèdèbèdésìò 11:15b

Nóó-nàmàün Kpé Mu Mú Gbòòun

Ké wa po ma Nóó-nàmàün bé o cá ma kà wa keε dé nye-gbà-wò kò mú sófà-sòò nìà wāun wēε mú, dè bé xwáđá-xwíđíi-nìmìòò kè nyo dāin o mìòun kpáá-dè-cē-nyò keε nìà ke. Ké wa mu gǎ dyéin bó máaun kè dyó-dóáun kánáá pū. —Wèdèbèdésìò 20:10

GÈDÈPÓÒ KRÉ VÈNÈ Ɔ NYUÀ BÓ DYÓÓ ZĪ-ZĀÒ WĪIN NYE

Hwè ké Mózè péè ma s̄, ké Ɔ tò ma Ɔ kùì-kpàò dyóòò k̄in. Bó máaún-hwùdù gánàò múee, Bounboò nyue ké piò ku w̄ò d̄ò s̄in ma dé dyódó-xwááún-wódòin-nainò, ké Ɔ ḡa ma níò baáaún dyi tee, ké Ɔ ge ma níò mú, ké bódó dye-dye wódó ma pié. Ké Éézùdùè-nyò b̄èò nà ma bódó dye-dyèò k̄in, ké wa pédé ma dyóòò. Níò dyá ma dyí dé wa djaún kè dé wa kunuaún. Hwè ké Bounboò c̄ee ma Mózè gbo, ké Ɔ dá, “Péè nì s̄ò, bé m̄ ké nì kùì-kpàò dyóòò k̄in tò de, bé níò ké dyí dyain bó Íjè-nyò b̄èò hwî-s̄ò b̄èò kè waà s̄ò-nàin-nyò b̄èò Ɔ kè waà sójà tòò b̄èò k̄in. Ké Mózè péè ma s̄, ké Ɔ tò ma Ɔ kùì-kpàò dyóòò k̄in. Ké ti bé z̄ò wáá ma hwááún dyi nyènèè kee, dyóòò dyain ma dyí de. Íjè-nyò b̄èò bédé ma gb̄ueñ, kee níò nì ma wa w̄ò dyieñ. Ké Bounboò nyue ké Íjè-nyò b̄èò sè ma dyóòò k̄. Níò dyain ma dyí, ké Ɔ báin ma Féwòdòè hwî-s̄ò b̄èò kè Ɔ s̄ò-nàin-nyò b̄èò Ɔ kè Ɔ sójà tòò séin b̄è bé wa kpá ma kà Éézùdùè-nyò b̄èò kíjííee k̄in. Waà nyo dyúááò kpeé-kpeé see ma xwaún pó dye m̄òun. K̄à Bounboò nyu ma Éézùdùè-nyò b̄èò pòèn s̄in dé Íjè-nyò b̄èò xwaún bó wéa baá. Ké Éézùdùè-nyò b̄èò dyé ma Íjè-nyò b̄èò xwé b̄èò dyóòò w̄in. Púee, Éézùdùè-nyò b̄èò dyé ma Bounboò kpé vènè Ɔ nyùn ma kà k̄à mú bó Íjè-nyò b̄èò k̄in nye.

—Éséđò 14:21, 22, 26-28, 30, 31a

ZÈIN-ĐÈ ĐÒ SE DYÍ BÚÁ BÉ 7 BOUNBOÒ KÉ SEE NYUE BÈIN

*Bounboò nyí nyo ménìùn bě dji-dè
bó zõ kpáqá-nyo sǒ xwíníin*

“Cēe wa gbo kà bó hwìo pèe ní, wa mu suadè diin, ké bó gànà-kúún ní, beqèe mu wa dyí doboùn wē, bé wa kée dyuò kà mō Bounboò mò waà Gèdèpòò ke.” Ti bé hwìo jũ ma kee, gbòò kúqúú wáqá ma bíqíi, ké wa báin ma Éézùdùè-nyò běò jàqàin-hwòqò gànáo kōin, ké bó gànà-kúún wēe, dunu buqú ma jàqàm-hwòqòò qei dà séin. Ti bé dunuò cè ma dyiee, púee, Éézùdùè-nyò běò dyé ma qe mènèè-mènèè hwòin tío-pèè kee bó bíqíi qé waà jàqàm-hwòqòò qei, qé gbàùn-fúqúád kō. Ti bé Éézùdùè-nyò běò dyée ma kee, wa dièin dièin ma dyi, ké wa qá, “Đé nìà ké?” Ké Éézùdùè-nyò běò qí ma mánà bó zõ kpáqá-nyo sǒ xwíníin.

—Éséqò 16:12b-15a, 35a

Gèdèpòò Nyí nyo Ménìùn bě ní

“Ní mu qé ìn dyúa dyi nyànàùn bó sóó-kpò qò nì qé Hówèdè-tòqòò gboee kō. M me nàmàin nì kùì-kpàò sóó-kpòò, nìi, ní mu sóó-kpòò mú sòùn, bé nyo běò ké ní ná.”

—Éséqò 17:6a

Gèdèpòò po dyíi-nì bóí ké o se zi

Bó tia baqaa, sáa-zà-nyò bě bé wa bédé ma kà Bounboò gma-gbòqòò kee nyànà ma bóqó dye-dyeò kō dyi bó Jóni-nìò hwòqòũn.

—Jasúé 3:17a

8 GÈDÈPÒÒ MÒ NYÒ GBĀĀ-NYÒ VÈNÈ

○ jèèè, Síawàdà kè Mísià ○ kè Àbénégò mú-po-dò séin bĕ hwòin kà waà gāùn kè gbètè ○ kè dú-dèin-dĕ bĕdò gā ma wa mú dyi, ké wa sã ma wa, ké wa po wa dé nye-bìdò mú. Gana-wùdù bĕ kǎáà tò ma kà kee jè wa nyue ké nyeò ku ma wō mìò. Nyeò ku ma wō mìò jèèè, ○ zùzùdò dábá ma gāa bĕ bĕ wa po ma kà Síawàdà kè Mísià ○ kè Àbénégò dé nye-bìdò múèè ní. Ké kǎáà gǔmànà-nyò vènè bĕdò kè bódòdò gbĕĕ dò-dò wuquí-kò-nyò bĕdò kè waà sǔ-xwídíi-dè-nyò bĕdò ○ kè bódòdò cu-kpà bĕdò pòin ma bó wa dĕi dyí. Ké wa dyée kà nyeò se ma gāa bĕdò dĕ dò bŭ nyue, hwè m po níín, waà mú-po-dò mōō waà mí-wódó dò se ma sī, ké nyeè nyó dò se ma wa mú dyi.

—Dànyá 3:21, 22, 27

○ jèèè, kǎáà zà ma bó wuqu, ké wa dyà ma Dànyá, ké wa po ma ○ ganiã-bìdò mú. Hwè bĕ wa ké ma dé Dànyá poèè, kǎáà cĕè ma ○ gbo, ké ○ dǎ, “Ní Gèdèpòò bĕ m bièà teèè me pòin m.” ...Ké Dànyá jŭ ma ○ gǔ, ké ○ dǎ, “Bǔdò, m me kǔ à wuquí kánáá pū. Ní Gèdèpòò tò ○ ínjàdò, ké ○ kǎ ganiã bĕdò wō. Wa se m bŭin puà, sepóedé ní Gèdèpòò se m kee dò mú dyé, ké m se mò màà kǎáà kee dĕ gbà dò bŭ nyu.”

—Dànyá 6:16, 21, 22

“Ní wuḍuò nì kà nye nà ke, ké ɔ nì kà jǔ bé ɔ wàin sóó dyie.”
—Jèdèmádyà 23:29

Sepóedé Gèdèpóò-wùḍùò mò cí-cí-wùḍù, ké ɔ nì kùà nyueñ. ɔ námá ké ɔ zi gàsìà séin bédé dyédé sǔ kee dyí. ɔ ḍaba nyɔ̃n, ké ɔ nyini dé dè bé nyɔ̃n zùùò kè ɔ hwòḍḍ-dyùàà deàin dyí ke, ké ɔ ge kpá-dyí-dein-náin bǔò kè dè bé cáná bǔò nà kee mú. ɔ dyé dé nyɔ̃n-dyùè hwìḍji-pòin-dè kè waà hwòḍḍè-gbo-po-dè bǔò múin.
—Hîbúḍùù 4:12

Xwě gàa-dyù gmò dò béin fèè se kee dò bédéee cíe ké? Bounbo, ɔ mò dyiin dé nì wuḍuò dyi-kpō-kpō mú.
—Wédé 119:9

“Wuḍu bǔ bé m cǎà bǔ gboee ḍaa nyu ké bǔ ḍa dyiin nòmò.”
—Jǔó 15:3

Bǔ me kpō pó-pó dyi, bé ɔ ké bǔè dú-dèin-dè jǔ. Bǔ me dú gàsìà bé Zùùò nyí bǔ, bé ɔ mòà Gèdèpóò-wùḍùò kee dyí.
—Ìfisiò 6:17

“Nyue bé wa ké nì nyo bǔ jǔ dyiin dé jààò mú. Nì wuḍuò mò jàà.”
—Jǔó 17:17

Kà bǔ nyíà wa bǔ bé ɔ bá fèè dyie. —Fèḍópìò 2:16a

Púee, Jízè cǎe ma Júù-nyò bǔ bé wa taba ma kà ɔ hwìḍjǐee gbo, ké ɔ ḍá, “Bǔ dyi ní wuḍu bǔè nyuín, nìí, bǔ mò ní ḍeín-nà-nyò bǔ jéé.”
—Jǔó 8:31

M ḍa nì wuḍuò dé m hwòḍḍ bǔ viè, nìí bé móún kò ḍà m nàmà̃n bǔ nyu.
—Wédé 119:11

Ní wuḍuò dyi dé nyo dò mú nǐin, ɔ nyí nyòò ce. ɔ nyue ké nyo bǔ bé wa se hwòḍḍ fòndee fòndè hwòḍḍ.
—Wédé 119:130

10 JÍZÈ KÉDÈÌ MÒ GÈDÈPÓÒ ĐÉ FÓ MÚ

Sepóedé Gèdèpòò gbo-hwè-hwè gánàò nì dé Kédèì mú, dé ɔ nyɔ̀n-dyù-kpòdò-dyùàò mú. –Kòdòsìà 2:9

“Gmò nō, màa-dyù gmò dò bé ɔ se tođo kō jè dyuòee mu zùù kō nìin, ké ɔ mu gàa-dyù dò wóđòin, ké ɔ nyéné mu Ìmádyùè jùùn.” Nyénédò xwíníin m̀ Gèdèpòò nì à gbo. ɔ jèee, ti bé Jòsé wóđó ma nyíóún wēe, ɔ nyu đe bé Bounbòò ínjàò cē ma kà ɔ gboe. ɔ kpō ma Medé dyi. Kee ɔ kèd kè se ma da nì tee ké Medé wóđòin ma dyúò hwè. Ké Jòsé jùin ma ɔ Jízè-nyènèò. –Máfìò 1:23-25

Kee Jízè cēe ma wa gbo, ké ɔ d́á, “M̀ Bǎ nyu kùà tee, ké m̀óún bédé bé m̀ ké kùà nyu.” Đe ɔ cē ma kà kee jè nyue ké Júù-nyò bédò m̀ó ma ɔ d́ábáa dyi m̀ò. ɔ m̀ò, ɔ se ma gma bá Gèdèpòò f̀- wèdò dyíee wáđá d̀òun pū, kee ɔ cēe ma kà bé Gèdèpòò m̀ò ma ɔ Bǎ ke. Ké cēe ɔ cēà náa kee jè nyue bé ɔ nìin kpé kè Gèdèpòò kpé ké wō b́ein. –J́óó 5:17, 18

Kee dé zùùn-wàkà m̀dà Zùù Hwèin-hwèinò kee nìin wáká kōee, đe kpa đe bé ɔ nyu ma kà dé ɔ g̀o-wóđó-wóđó múee, ɔ tèmèin nyɔ̀n dyí kà ɔ m̀ò Gèdèpòò Dyú-gàa ke. B́ò nòmò dyíinò bá Jízè Kédèì m̀dà à Wuđuí-k̀ò-nyòdò kee jè dyí. –Wóđómà 1:4

Kédèì Nyɔ̀m̀dò M̀ò Gèdèpòò Nyɔ̀m̀dò

“Bě me màin b́e m̀òun mú, ké b́e me màin báđáá kúđúú b́e m̀dà Gèdèpòò nyɔ̀ b́e bé Zùù Hwèin-hwèinò d́àa nyu ké b́e m̀dà waà k̀oin-gm̀oin-nyò kee mú. ɔ nyue ma náa, bé b́e ké Bounbòò nìin nyɔ̀ b́e bé ɔ dyèin ma dé ɔ m̀òun nìin nyɔ̀m̀dò múee dyí gm̀ò.” –Àpòsò 20:28

JÍZÈ KÉĐÈÌ MÒ KPÉ SÉÍN BÉĐÉ GÈĐÈPÓÒ

11

Mana kè gìdì sòin dé Jízè Kédèì. . . . Bounbo Gèdèpòò dǎ, “M̀ m̀ Ìfà̀ kè Òmégà̀.” Ɔ̀ m̀ nyɔ̀ nìà, kè ɔ̀ nì ma, kè ɔ̀ m̀ nyɔ̀ kèà dya, b́ ɔ̀ m̀à Kpé-séin-bédé-nyòò kè.

–Wèdèbèdésì̀ 1:5a, 8

Ɔ̀ gbǎ̀ à dé tíe-kpò̀ kpè̀d xwaún, kè ɔ̀ dyà à ɔ̀ Đèbè-dyù̀ kǎ̀a-bòdò̀ mú. Dyìin dé ɔ̀ Dyú̀ múe, à bédé gbǎ̀a-gbǎ̀a, kè Gèdèpòò dǎ̀ à nàmà̀m̀ b́̀d kōin zìin. Kédèì m̀ Gèdèpòò b́ ɔ̀ nyò̀n seà dyée b́in nyee hwòin-dè. Ɔ̀ m̀ Dyú̀ kíin-kíiǹ, kè ɔ̀ nì m̀e-dè séin kōin. Sepóedé dyìin dé ɔ̀ múe, Gèdèpòò m̀e ma dè séin b́ nìà dé dyóun w̄ kè ɔ̀ nyɔ̀ b́ nìà bóqó-kpà̀ kō. Ɔ̀ m̀e ma dè b́ b́ nyò̀n b́in dyée ɔ̀ kè dè b́ wa se dyée b́in nyee. Kèbì wa m̀e m̀ ìnjà kè nyɔ̀-kōin-nì-nyò̀ b́ kè nyɔ̀-wuquí-k̄-nyò̀ b́ ɔ̀ kè kpé b́ee, Gèdèpòò m̀e ma dè séin dyìin dé ɔ̀ mú kè bó ɔ̀ bì.

–Kòdòsì̀ 1:13-16

M̀ m̀e nyu dè b́ Gèdèpòò c̄e, kè m̀ m̀e nyue b́ m̀ kè se kee kè b́ d̀ bédé, b́ ti b́ à Bounbo Jízè Kédèì muà xwáqáun wódòun w̄e kè nyini. Gèdèpòò m̀e nyuùn b́ ɔ̀ kè xwáqáun wódó ti b́ ɔ̀ bédé b́ ɔ̀ kè xwáqáun wódóe. Gèdèpòò m̀ nyɔ̀ dé à b̀in. Ɔ̀ d̀un m̀ nyɔ̀ bédé nyò̀n séin kpé kōin. Ɔ̀ m̀ bóqó-bǎ̀ séin b́̀d nìin Bǎ, kè ɔ̀ m̀ nyɔ̀-wuquí-k̄-nyò̀ séin b́̀d nìin Wuquí-k̄-nyò̀. Ɔ̀ d̀un mu c̄in kánáá p̄. Ɔ̀ cí dé ce b́ nyɔ̀ d̀ seà b̄in xw̄in b́in nyee mú. Nyɔ̀ d̀ sè ɔ̀ dyé d̀, kè nyɔ̀ d̀ se ɔ̀ dyée b́in. Ɔ̀ m̀ bédé dya-dè-dè kè kpé bó sè-ná-sè tiin. Kǎ̀ ɔ̀ m̀e nì. –1 Tímétè 6:14-16

ZÙÙ HWÈÏN-HWÈÏNÒ BÉĐÉ KPÉ 13
VÈNÈ GÈĐÈPÓÒ BÉĐÉÀ KE ĐEKÈ

Ɔ bédé-kpé vèné ké Ɔ m̀ Gèdèpòò dèké

Zàse-dù tã nì bó. Wa m̀ Zùùò kè níò Ɔ kè nyòmòò.
Ké wa tãò w̄in dè dyúáqòò gbo. -1 J̄sò 5:7, 8

Ké Pídè d̄á, “Náo Ánànádyà, xwě nyu bé Sétò dyaì
kà nì hwòdǒò múin dȳin cá, bé m̀ dyaì Zùù Hwèin-
hwèinò se w̄in tòm̄in cá, bé m̀ dyaì wídí m̀ dyé nì
pád k̄ún w̄e d̄ò dyi dè ké? Ti m̀ séèè ma pèdè kee,
Ɔ se ma nì k̄ò-d̄èè? Ké ti m̀ d̄á ma kà pád pèdèe,
wídíò m̀ see ma nì m̄ó-d̄è mú nyùn béine? Xwě m̀
nyuà hwìd̄ji poèn bé m̀ kèà dè nì kàa nyué? M̀ se
nyùn se w̄in tòm̄in, kee m̀ tòm̄in Gèdèpòò se
w̄in.” Ti Ánànádyà w̄í ma wuḍu b̄èè kee, Ɔ kpá ma
dyi, ké Ɔ mé ma. Nyò séin b̄é bé wa w̄í ma dè nià kee,
f̄àa nyu ma wa mìò. -Àpòsò 5:3-5

Ɔ dȳin j̄à-po-nyò b̄é múin ké Ɔ nyí wa hwòdǒ-ku-ku

Ké ti wa d̄á ma baà hw̄e, dè bé wa pòin ma kà
dyíe túò ma dyi, ké Zùù Hwèin-hwèinò dȳin ma wa
séin múin, ké wa c̄e ma Gèdèpòò b̄ò nòmò dȳinò
hwòdǒ-ku-kà. -Àpòsò 4:31

Ɔ nyue ké Gèdèpòò d̄èb̄èin-d̄èb̄èinò nyu k̄uà

Ké dè bé à dèà hwòdǒ k̄e, Ɔ ní nyùn à d̄e, sepóedé
Gèdèpòò d̄èb̄èin-d̄èb̄èinò dȳin d̄é à hwòdǒ-dyùàò
múin dȳin d̄é Zùù Hwèin-hwèin bé Gèdèpòò d̄á à
nyíe mú. -Wódómà 5:5

14 ƉƉ GÈƉÈPÓƉ BÈÌN NYUE KE

Ɖ jèee, Ɖ bédé kpé kàun, ké Ɖ bédé kpé kánáá pū, b́e Ɖ ké nyɔ b́e b́e wa dyi GèƉèpóƉ gbo dyiin d́e Ɖ múee pòin, sepóedé Ɖ cí kánáá pū, b́e Ɖ ké wa bìi GèƉèpóƉ gbo wùdù. —Hîbúduù 7:25

Nyɔ mò nyɔ bédéà kpé b́e Ɖ kéà nyu b́e b́e ké seà buɖu, b́e Ɖ kéà b́e Ɖ dyúa dyà, b́e b́e ké seà kee d̀ò bédé, b́e b́e kéà múà bédé bó Ɖ d́íin-d́íinò dyúa kee, Ɖ me bédé b̀ain-b̀ain. —Júde 24

Ké ɖea k̀ò jè, ḿ dyèà kà gǎ kè. Kee d́e se ḿ nyu, sepóedé ḿ dyuò nyɔ ḿ ɖàà hwìɖjǐ tabaa dyí, ké ḿ dèè hwòd̀ò k̀ò kà b́e Ɖ b́ein d́e b́e Ɖ ɖǎ ma ḿ gbo sèee dyí gm̀ò, b́e wéa ké nyinie. —2 Tímétè 1:12

GèƉèpóƉ bédé kpé b́e Ɖ ké d́e nòmò dyiin pàɖǎ b́e bìi nyu, b́e b́e ké d́e séin b́e b́e móee bédé ti séin, b́e b́e ké d́e b́e b́e mó b́e b́e ké kpeɖe nòmò dyiin séin mú nyùin nyee bédé, b́e Ɖ ké dyí vòèn zi. —2 Kòd́éint̀ò 9:8

Ḿ c̀ee b́e gbo kà b́e GèƉèpóƉ b́ein s̀ó-kpò b́e nià ke dyí ɖúe, b́e Ɖ ké wa Éébòd̀òhèè nyúa-dyú b́e mú nyue. —Đúù 3:8b

Ɖ se nyɔ b́e dèà gmaò hwòd̀ò k̀òee d̀òun bìi, kee Ɖ mò bó nyɔ b́e bédéà hwìɖjǐ-taba-taba b́e Éébòd̀òhèè bédéà kee bìi ɖekè, sepóedé Ɖ mò à séin bǎ. GèƉèpóƉ nyé-néin-ɖ̀ain-ɖ̀èò jè Ɖ se ma hwòd̀ò ś bédé. Ɖ taba ma GèƉèpóƉ hwìɖjǐ. Ké Ɖ hwìɖjǐ-taba-tabaò k̀un ma Ɖ dyi, ké Ɖ b̀ain ma GèƉèpóƉ, sepóedé Ɖ dèè ma hwòd̀ò k̀ò jéé cá kà b́e GèƉèpóƉ bédé kpé, b́e Ɖ ké d́e Ɖ ɖ̀ain ma Ɖ nyénéin nyee nyu ke. —Wódómà 4:16c, 20, 21

Ɔ mu kpé b́é Ɔ b́édéà, ké Ɔ nyuà ké đé séín nìà Ɔ xwíđííe dyí đùùn, b́é Ɔ ḱee nyùìn. —Fèđópìđ 3:21b

Bó kàùn ẃee, m̄ Nèbùkànézà b̀àìn Káá vènè nìà dé dyaún ẃe, ké m̄ nyí Ɔ dya-dè-dè, sepóedé đé séín Ɔ nyuee séđéìn dyí, ké Ɔ kpede séín séđéìn dyí. Nyɔ b́e b́é wa búáìn wa mìòùn dyíee, Ɔ b́èìn wa bíđíi dyaà.

—Dànyá 4:37

“Kebì wa me po à nye-bìđ múee, Gèđèpòđ b́é à bièà kee b́èìn à pòèn sòìn dé nye-bìđ mú. Ɔ mu à pòìn sòìn dé ìn xwaún.” Hwè ké Nèbùkànézà xwèìn ma bó nye-bìđ ẃín dyi, ké Ɔ páná ma mú, ké Ɔ đá, “Síawàđà, Mísià kè Àbénégò, b́e m̀à Đebíó gbo-nì-nyò b́ee, b́e dyi sí! B́e dyi n̄!” ...Ké wa dyée kà nyeò se ma g̀a b́eò đé d̀ò b́i nyue, hwè m̄ po níín, waà mú-po-d̀ò m̀o waà mí-wóđ d̀ò se ma s̄i, ké nyeè nyó d̀ò se ma wa mú dyi.

—Dànyá 3:17, 26a, 27b

Ké kàùn ẃee, Ɔ b́èìn nyɔ b́e b́é wa dyèà mú-d̄-d̄ kee gbo kpáa, sepóedé Ɔ mìòùn dyé ma mú-d̄-d̄, ké Ɔ dyé ma g̀a.

—Híibúđúù 2:18

Ɔ Bédé Gĩo kpé k̄oún

Éébòdòhèè dèè ma hwòd̄ k̄o kà b́é Gèđèpòđ b́edé ma kpé b́é Ɔ ké ma Áázè gĩo zàa. —Híibúđúù 11:19a

16 GÈDÈPÓÒ BÈÌN ĐE SÉIN NYUE

Ké m̀ dyuò Gèdèpòò-cèè-dè hwèin-hwèin bẽd s̀ìn dè nì dyú-bìdì. Gèdèpòò-cèè-dè bẽd bèin m̀ hwòdò-f̀onò-f̀onò bè ɔ dyàà pò-pò dyiìn dè Kédèi Jízè hwìdĩi-tabataba múe nyie.

— 2 Tímètè 3:15

Nyé m̀ jũ, bè m̀ ké nyɔ d̀ò nìin gbo-nì-nyò zaa dúún wáqáá? ɔ dyi dyi nyàà m̀ɔ ɔ dyi buquín, ɔ m̀ ɔ miòùn nìin Wuquí-k̀-nyòò kpé. Ké ɔ mu dyi nyààùn, sepóedé ɔ Wuquí-k̀-nyòò bédé kpé, bè ɔ ké ɔ dyi nyà-nàin.

—Wódómà 14:4

Gèdèpòò bè ɔ bédéà kpé, bè ɔ kèa dè pàdã nyu, bè ɔ ké dè bè à z̀à ke ɔ kè dè bè à poàin hwìdĩiee dyi zi vèin dyiìn dè kpé bè ɔ nià à mú k̀à nyueñ nye múe, ɔ me bédé b̀ain-b̀ain dè cócìò kè dè Kédèi Jízè mú, dè ti séin xwíniín kánáá pũ. Kãà ɔ me nì. —Ìfísìò 3:20, 21

“Bó k̀aün wèe, m̀ z̀ain bẽ Gèdèpòò ké b̀ òm̀ò dyiìn bè ɔ bá ɔ kpede òm̀ò dyiìn bẽ bè ɔ nyu nyɔ biie dyiee xwáqáún. B̀ òm̀ò dyiìnò bédé kpé bè ɔ ké bẽ dyi k̀ùin, ɔ kè bè ɔ ké bẽ k̀ò-dè d̀ò nyí bó nyɔ séin bẽ bè wa d̀a wa miòùn Gèdèpòò xwáqáún z̀ain nyee hwìe.”

—Àpòsò 20:32

Púe, m̀ diè dèi, ké m̀ d̀a Gèdèpòò d̀a ɔ nyɔ bẽd bó cae? Hée, ɔ se ná nì. M̀ miòùn m̀ Éézùdùè-nyò. M̀ m̀ Éébòdòhèè nyuà-dyú. M̀ s̀ò Bécímà nìin xwédé-dùò mú. Kee ɔ jũ ké Júù-nyò bẽd dyi hwìdĩi-tabataba bédé dè ní, Gèdèpòò mu wa m̀òùn cuò wáún nèin, sepóedé ɔ bédé kpé bè ɔ ké wa cuò wáún nèin dè.

—Wódómà 11:1, 23

KÉDÈÌ BÉDÉ KPÉ BÉ, O KÉ NÀMÀŪN KŌIN ZÌIN

17

Bounbo Đeβíó, m̀n dyíó nàmàŭn-jìi-xwaún-po-nyò jũ ní, nyé muó tođo kō nìin nyé? Kee m̀n m̀n nyo-kōin-zìin-nyò. M̀ nyue náa bé nyoŭn-dyù ké m̀ kpéin dyé.

-Wédé 130:3, 4

“Ké ní nyo bé bé wa mùin kà m̀ nyénéin nyee dyi wa m̀iùn bíđíi dyà, ké wa dyi m̀ baà, ké wa dyi m̀ gbo ðe dyi, ké wa dyi waà kpeðe gbà bẽd kōin pòin ní, nìi, m̀ nìà ðe dyòun wēe, ní mu waà baà-wùdùd wòun, bé m̀ ké waà nàmàŭn kōin zìin, bé m̀ ké waà bódòd dyi kánain.”

-2 Kánáníkò 7:14

“Đe bé nìà kee, o nyé kàmà mú ké? Bé m̀ kée gàa wáká mé-médò gbo cē, bé m̀ ké níin, ‘M̀ ðà nì nàmàŭn bẽd kōin zìin,’ m̀wò bé m̀ ké níin, ‘Sò dyí, bé m̀ ké nì kō-pé-ðèd dyí dũ, bé m̀ ké nàe?’ Ní mué bẽ dyí tèmèin kà bé m̀ m̀à Nyoŭn-dyùè Dyú-gààd kee, m̀ bédé kpé nō tođo-kpàà kō, bé m̀ ké nàmàŭn kōin zìin nyé.” O jèee, Jízè cēe ma gàa wáká mé-médò gbo, ké o ðá, “M̀ cēe m̀ gbo, sò dyí, dũ nì kō-pé-ðèd dyí, bé m̀ ké m̀ bíđí-taún mu.” Púee, gààd sò ma dyí, ké o dũ o kō-pé-ðèd dyí bó wa séin dyédé waí ké o mu ma. Ké wa séin giniin ma dyi, ké wa b̀ain ma Gèðèpòd, ké wa ðá, “À sèè ðe nì kàà dyé d̀.”

-Màà 2:9-12

“Nyoŭn séin bé wa cē wuđu gbà d̀ m̀ m̀à Nyoŭn-dyùè Dyú-gààd kee kōun wēe, Gèðèpòd mu wa kōin zìin. Kee nyo m̀ nyo bé o cē ðe gbà Zùu Hwèin-hwèinò-kōun wēe, Gèðèpòd se o kōin zìen mu fò cá.”

-Đúu 12:10

18 KÉDĚÌ BÉDÉ KPÉ BÉ Ɔ KÉ NYƆŪN-DYÙÈ ZÙÙ DYI KÁNÁÌN

Ɔ jèèè, nyo dò kè Kédèì dyi nyo dyúádò jū̀n, nì, Gèdèpòdò dǎ Ɔ nyu dè dje. Dè bě nì ma kíín nyee dǎ dyi zi. Ké dyée, wa dǎ dè dje jū̀. –2 Kòdèíntìdò 5:17

“Ké nyoŭn séin bě bé wa mu cīn, ké wa mu m hwìdǐ tabaùn wēe se mée mu fɔ. M poe náa jǎà?”
–Jǒs 11:26

Ti bέ Ɔ dǎ ma dè hwè kee, Ɔ mò ma nyo kò mú bέ nyo séin bě nyu Ɔ wuqu kee bédé sè-ná-sèè pò-pò ke.
–Hībúdíù 5:9

Ɔ nyue ma náa, bέ kà nàmàun kò ma nyo wuquí, ké Ɔ dyà ma mé-mée, kǎà Gèdèpòdò kpedeè-dyīn-nòmò-nòmòdò me kò nyo wuquí dè dyí-sédèin-sédèin mú, bέ Ɔ ké sè-ná-sèè fèè dyà dyīn dè Jízè Kédèì màà à Bounbòdò kee mú.
–Wódómà 5:21

Kee Ɔ tèmèin à dyí kàun dyīn dè à Póin-nyò Kédèì Jízè xwáqáun-wódó-wódó mú. Sepóedé Kédèì dǎ gīòdò kpèdò jè dyi zīn, ké dyīn dè bǒ nòmò dyīnò múee, Ɔ dǎ fèè kè sè-ná-sèè cī-cī jè nyoŭn dyí tèmèin.
–2 Tímété 1:10

Dé à fèè-wè séin múee, Ɔ nì pū kà wa nià à xwáqáun zàun ti séin, bέ à ké mé bó Jízè jèè. Ɔ nì ná bέ nyoŭn ké Jízèè fèèdò dè à kpódó-dyùà muà mēin nyee mú dyé.
–2 Kòdèíntìdò 4:11

“Dyídǐí-nyò bèdò dyi, bέ wa ké dè dyídǐ, bέ wa ké kú dǎbá, Ɔ kè bέ wa ké dè mú gbòdò dòn. Kee móun dyi, bέ nyoŭn ké fèè bédé, bέ wa kée bédéén zi.” –Jǒs 10:10

KÉÐÈÌ BÉDÉ KPÉ BÉ Ɔ KÉ NYƆŪN- 19 DYÙÈ KPÓÐÓ-DYÙÀÒ DYI KÁNÀÌN

Ti dòè baɗaa, Jízè nì ma nyɔŷn ɗe tèmèin, ké Fá-
dòsŷn-nyò díé bě kè Gèdèpóò-cèè-ɗe dyuò-nyò díé bě
dèdè ma bó dya. Wa sò ma hwɔɗɔ séin bě nì ma ɗé
Gáɗàdŷi-bòdòò kè Júɗià-bòdòò kǝee múin, ké wa díé
bě sò ma ɗé Jùdúsèdèin-hwòdòò mú. Ké Bounboò kpèò
nì ma Jízè kǝ, bé Ɔ ké nyɔ bě dyi kánàin. —Đúù 5:17

Bó tia baɗaa, màa dò bé Ɔ bédé ma nyɔmɔɔ-mú-sò-
wè bó zǝ baɗa-bùè sè sǝ xwíníin, bé nyɔ dò se ma Ɔ
dyi kánàin bèin nyee dyiìn ma Jízè ɗéin, ké Ɔ tìniìn ma
Jízèè mú-po-ɗòò dyi. Wàɗà kee, wèò bó ma.

—Đúù 8:43, 44

Ké hwɔɗɔ séin kè hwɔɗɔ-kpàǎ séin bé Ɔ mu kǝee, wa
pèin ma wé-nyò bě ɗé píé hwòdòŷn dyi, ké wa baà
Jízè, bé Ɔ ké wǝ bé wé-nyò bèò ké Ɔ mú-po-ɗòò wǝò
dyi tìniìn dòn pū. Ké nyɔ séin bě bé wa tìniìn ma Ɔ
ɗòò dyiee káná ma dyi. —Màà 6:56

Ti bé hwìò ɗǎ ma jǝee, nyɔ bèò dyà ma nyɔ pàɗǎ bé
wa bédé ma zùù gbà kee Jízè gbo. Ké Jízè wùdù ma
zùù gbà bèò gbo, ké wa sò ma nyɔ bèò mú. Ké Ɔ
kánàin ma nyɔ séin bě wé ma kee dyi. Ɔ nyu ma ɗea,
bé ɗe bé kpáá-ɗe-cē-nyò Àzédya cē zǝò kee ké jǎà kpá.
Đe Ɔ cē zǝò kee, Ɔ keà kè. Ɔ ɗá, “Ɔ mò nyɔ ɗú ma gǎ
bè kò wa kéó ma à kǝ dyiee dyí, ké Ɔ kpa ma à wé-dù
kò-kò bèò.”

—Máfìò 8:16, 17

20 GÈDÈPÓÒ BÈDÉ KPÉ BÉ O KÉ WÉ SÉÍN DYI KÁNÁIN

Ké Jízè pèè ma sǎ, ké o tìnìn ma gààd dyi, ké o dǎ, “M mó bē m kē dyi káná. M me káná dyi, bē m kē mú-hwè-nyò jǔ dẹ.” Wàdà cáa, gààd káná ma dyi.

—Máfíò 8:3

Ké o pèin ma o sǎ kǎ, ké mààd pèè ma dyí wàdà cá, ké o nyí ma Gèdèpóò bàin-bàin.

—Đúù 13:13

Ké bó tia baḍaa, Jízè kánáin ma nyò bē bédé ma wé-dù kò-kò bēee dyi, ké o zà ma wa zùù gbà bē mú, ké o nyue kē dyédéin-dyi-kpè-nyò báún-báún dyé ma dyi.

—Đúù 7:21

O nì ma hwòḍ-dyù dò dyáuní, ké o kè caà-nyò baḍa-bùè bē gmǎin ma. Wa nyàna ma dé nya dyi vèin. Ti bē Jízè dyé ma wa kee, o cēe ma wa gbo, ké o dǎ, “Bē mu, bē bē kē bē mìòùn sáa-zà-nyò bēò dyí tèmèin.” Ti wa nì ma muen nyee, púee, wa káná ma dyi cá.

—Đúù 17:12, 14

Sòin bóe gboee, Jízè mu ma Pídè bídí-taún, ké o dyèin ma dé Pídèè gmààd dẹ dyi. Mààd dyòò sùmù ma, ké o pè ma dyi. Jízè tìnìn ma mààd sǎd dyi. Púee, o dyòò bó ma sùmùè, ké o sò ma dyí, ké o nyí ma wa dji-dè.

—Máfíò 8:14, 15

Ké wa dyúádò cē ma sáa-zà-nyò vènèd gǐd djaún-dùùò dú. Kee Jízè dǎ, “Bóo náa nyue.” Hwè kē o tìnìn ma gààd dùùò dyi, ké o kánáin ma o dyi.

—Đúù 22:50, 51

GÈDÈPÓÒ BÉDÉ KPÉ BÉ O 21 KÉ WÉ SÉÍN DYI KÁNÁÌN

Ti bé Jízè dyá ma dé gbõ dò múεε, dyédéín-dyi-kpè-gàà sǒ bǎ̀dò dyi ma o gbo. Ké Jízè diè ma wa dyi, ké o dǎ́, “Bě poε jǎ̀a kà bé m béìn bǎ̀ dyi kánáìn nyèè?” Ké wa dǎ́, “N̄dye, bǎ̀dò.” Ké Jízè tìniìn ma waà dyédé bǎ̀dò dyi, ké o dǎ́, “Kà bé bǎ̀ nyuà jǎ̀a poε keε, kǎ̀a o me nì bǎ̀ bìi.” Ké wa dyé ma dyi dε. –Máfìò 9:28-30a

Sòìn bóε gboεε, Jízè mu ma dé Kòpáníà-hwòdǎ̀dò mú, ké gàa dò bé o kǒ sǒjǎ̀ hǒdèdè dò wuquíεε dyi ma o gbo, ké o baà ma, ké o dǎ́, “Bǎ̀dò, ní gbo-nì-nyòdò nì dé m bídí-taún, ké o wáká méín, ké o pǎ̀ dyi. O nì gǎ dyééń m̀iò.” Ké Jízè c̄εε ma sǒjǎ̀ vènèdò gbo, ké o dǎ́, “Mu m̀ dε, ké dε kǒ jè m̀ bédéà hwìdǎ̀ĩ-taba-taba keε mu ná m̀ bìi niìn.” Ké sǒjǎ̀ vènèdò gbo-nì-nyòdò káná ma dyi bó ti déíndò xwíníín. –Máfìò 8:5-6, 13

Ké Jízè c̄εε ma gàad gbo, ké o dǎ́, “Péè nì sǒdò dyí.” Ké gàad péè ma o sǒdò dyí, ké o káná ma dyi, ké o nì ma kà o sǒ tǒdò nì ma ke. –Máfìò 12:13

Ké gàa dò nì ma bó. O dǎ́ ma wé bó zǒ kpádǎ́-nyo baǎ̀dǎ́-bùè sè mèněìn-tǎ xwíníín. Ké Jízè c̄εε ma o gbo, ké o dǎ́, “Sò dyí, dú nì kǒ-pǎ̀-ǎ̀dèdò dyí, bé m̀ ké nà.” Wàdà cá keε, gàad káná ma dyi. –Jǒó 5:5, 8, 9a

22 WÉ ĐÒ SE NÌ BÉ JÍZÈ KÉ SEE DYI KÁNÀÌN BÈÌN

Nyo dọ̀ nì bẹ́ hwíè, ké ọ wéè? Ọ me dá còcì-nyò vèné bẹ̀, ké wa me baàin ọ kōin. Baà-baà dé hwìdǐi-taba-taba mú nà ke mu wé-nyòdò dyi kánàin. —Jĩn 5:14a, 15a

Sòin bóe gboe, Jízè mu ma dé Gádàdǐi-bòdòdò dà séin. Ké ọ tēmèin ma nyo bẹ̀dò ẹẹ dé Júù-nyò bẹ̀dò còcì-gbò bẹ̀dò mú. Ké ọ cē ma bǐ nòmò dyiin bá Gèdèpòdò káá-bòdò nà dé dycún wēe jè dyí. Ké ọ kánàin ma nyo bẹ́ bédé ma wé-dù kò-kò bēe dyi. —Máfìò 4:23

Nyo bẹ̀dò dyi ma, bé wa ké ọ wuḍu wǒ, ọ kè bé waà wé bẹ́ nì ma wa múe ké ma bó. Ké nyo bẹ́ bé zùù gbà nyùn ma fùà-fùá kee káná ma dyi. Nyo kúqúù bẹ̀dò vò bé wa ké ma Jízè dyi tìnìn, sepóedé ọ nyo-dyi-kánàin-kpèdò dọ̀ nì ma ọ mú sòun, ké ọ nì ma wa dyi kánàin. —Đúù 6:17b-19

Ké wa dọ̀ ma ọ baà kpàì, bé ọ ké wǒ bé wé-nyò bẹ̀dò ké ọ mú-po-dòdò wǒdò dyi tìnìn dọ̀un pū. Ké nyo séin bẹ́ bé wa tìnìn ma ọ dọ̀dò dyiee káná ma dyi. —Máfìò 14:36

Ké nyo kúqúú bẹ́ dyi ma dé ọ gbo, ké wa dyà ma nyo bẹ́ bé wa kóqó ke kè nyo bẹ́ bé wa kpè dyédéin dyie kè boo-boò bẹ́ ọ kè nyo bẹ́ bé wa bédé wé tòdò bēe Jízè gbo. Ké wa pèin ma wa bó Jízè dyúa dyi, ké ọ kánàin ma wa dyi. —Máfìò 15:30

Ké nyo kúqúú bẹ́ sí ma ọ kíqíí, ké ọ kánàin ma waà wé-nyò bẹ̀dò dyi. —Máfìò 19:2

KÉÐÈÌ KRÉÒ BÈÌN NYỌŪN ZỤỤ GBÀ BẺ MÚ ZÀÀ

23

Ké Jízè wùdù ma zùù gbà nì ma kà dyúò múee gbo gana-kà, ké zùù gbàò sò ma dyúò mú, ké ọ káná ma dyi wàdà. —Máfìò 17:18

Ké zùù gbà bẹ sò ma nyo báún-báún mú. Zùù gbà bẹò nì ma mú pánáún, ké wa dǎ, “M̀ m̀ Gèdèpòò Dyú-gààò.” Kee Jízè po ma wa bóí, ké ọ se ma wóò bèin bé wa ké ma wùdù, sepóedé wa dyuòè kà ọ m̀ ma Kédèìò ke. —Đúù 4:41

Ti bé Jízè dyá ma tođóíee, ọ dyi ma dé Gádàwídìin-nyò bẹò bídí-bòdò bé ọ nì ma dònbiàd wáká t̀ò kōee kō. Ké ọ kè gàa sǎ bé wa s̀ìn ma dé kú-tođo d̀ò múee gm̀ìn ma. Zùù gbà nì ma wa mú, ké zùù gbà bẹò bédé ma dyođo m̀ò, ké ọ nyue ké nyo d̀ò se ma hwìèd kpaa bèin. Ké wa páná ma mú wàdà, ké wa dǎ, “M̀ m̀ Gèdèpòò Dyú-gààò kee, dé k̀ jè m̀ nì à f̀ùà-f̀úá nyùěn nyé? M̀ dǎ nō dyi, bé m̀ ké à gǎ dyèin, hwè bé à ti jéèd ké bó nyiniì?” Ọ nì ná kee, beé kúđúú bẹ nì ma dyi djeñ. Dè bé beé bẹò nì ma kà dyi djeñ nyee xwèin ma dè Jízè dyèin ma kà gàa s̀òd dyíee dyi. Ké zùù gbà bẹò baà ma Jízè, ké wa dǎ, “À dyuòè kà nì mu à gàa bẹè mú zàùn wē, kee à baà m̀ nì, t̀ò à dé beé bẹò mú.” Ké Jízè cēe ma wa gbo, ké ọ dǎ, “Bẹ mu.” Ké wa mu, ké wa kpá ma beé bẹò mú. —Máfìò 8:28-32a

S̀ìn bóee gboee, wa dyà ma gàa d̀ò bé ọ bédé zùù gbà, ké zùù gbàò nyue ké ọ kpè dyédéin dyi, ké ọ se wùdùè bèin nyee Jízè gbo. Ké Jízè kánàin ma gàaò dyi, ké ọ bèin ma wùdùè, ké ọ bèin ma dyi dyéee dè.

—Máfìò 12:22

24 KÉÐÉÌ KRÉÒ BÈÌN NYÒ BÈ ÐǺ MÈE GÌÒ ZÀÀ

Ké Jízè mu ma, ké ɔ tìnìin ma ɔ ɔ kǒ kǒ bé xwèò pè ma kà dyiee dyi, ké gàa bè bé wa nì ma kà xwèò kpauñ wèe nyàna ma dyi. Ké Jízè ɔ, “Gàa-dyù gmò, m ɔ ɔ m me sò dyí.” Ké gàa mé ma kà kee sò ma dyí, ké ɔ ɔ ɔ ma wùdù kpai. Ké Jízè zàin ma dyúò ɔ ɔ ɔ xwáɔún ɔ.
—Đúù 7:14, 15

Ké Jízè cèe ma ɔ gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “Nì jíí-gààò mu gĩò wódòùn.” Hwè ké Matá cèe ma ɔ gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “M dyuò kà ɔ mu gĩò wódòùn ɔ ɔ nyòun-gĩò-wódó-ti bé ɔ muà nìin ɔ ɔ wé hwèin-gbòò múe mú ke.” Ké Jízè cèe ma ɔ gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “Mò mò nyò bè ɔ ɔ ɔ ma mée gĩò-wódó-wódó kè fèè. Nyò mò nyò bé ɔ ɔ ɔ taba m hwìdĩiee mu cĩn, kebì ɔ ɔ me ɔ ɔ ma mée.” Ti bé ɔ ɔ ɔ ma ɔ ɔ cèe, ɔ ɔ ɔ páná ma mú ɔ ɔ ɔ wuɔ zoo mú, ké ɔ ɔ ɔ, “Đázèdè, dyi sí.” Púe, nyò ɔ ɔ ɔ ma kà mée sí ma. Ké xwé-dò bèò bĩn ma ɔ ɔ sò bèò kè ɔ ɔ ɔ bo bèò dyi ke, ké ɔ ɔ ɔ jìnìin ma ɔ ɔ ɔ dyúa. Ké Jízè cèe ma wa gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “Bè buè ɔ, bé ɔ ɔ ɔ ké mu.”
—Jóó 11:23-25, 43, 44

Ti bé Jízè nì ma wùdùen kee, nyò ɔ ɔ ɔ sò ma ɔ ɔ ɔ Jáíwèdè bídí-taún, ké ɔ ɔ ɔ cèe ma Jáíwèdè gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “Nì dyú-mààò ɔ ɔ ɔ mé. Mòun ɔ ɔ ɔ bé m ké nyò-ɔ-ɔ-tèmèin-nyòò fùà-fúá nyùn ɔ ɔ ɔ.” Kee Jízè kpò ma dyúò sòò dyi, ké ɔ ɔ ɔ cèe ma ɔ ɔ ɔ gbo, ké ɔ ɔ ɔ, “Ní dyú, sò dyí.” Ké dyúò fèèò dyi ma ɔ ɔ ɔ mú ɔ ɔ ɔ, ké ɔ ɔ ɔ sò ma dyí wàɔ.
—Đúù 8:49, 54, 55a

GÈDÈPÓDÒ NYÉNÈÌN-ĐÀÌN-ĐÈ BÈ 25 KÈÀ À GÌO WÓDÒÌN NYĚ

“Mí cě bě jǎà gbo, ti dọ̀ nì dyień, ké tiò dǎ bó nyini nòdò. O mọ̀ ti bẹ̀ nyo bẹ̀ bẹ̀ wa se fẹ̀ bédééé mu Gèdèpódò Dyú-gààd wuḍu wǒ̀n wē, ké nyo bẹ̀ bẹ̀ wa mué wǒ̀n wēé mu cǐn. Đea ní dǎ bẹ̀ o ké bẹ̀ dyi giniin, sepóedé ti dọ̀ nì dyień, ké nyoũn séin bẹ̀ dǎà mé, ké wa dǎ ma wa dyódóún zàa mu o wuḍu wǒ̀n, ké wa mu waà gmàà bẹ̀dò mú sò̀n.” –Jǐs 5:25, 28, 29a

“Đe m í Bǎ mó kee keà kè. O mọ̀, bẹ̀ nyoũn séin bẹ̀ wa dyé Dyú-gààd, ké wa taba o hwìdǐíéé ké sè-ná-sèè fẹ̀ bédé. Ní mu wa gĩo zà̀n dẹ̀ wé hwèin-gbòd mú.”

–Jǐs 6:40

“Ké m dè Gèdèpódò hwòdọ̀ kǒ kà bẹ̀ dyí-sédéin-nyò bẹ̀dò kè nyo se dyí sédéin bẹ̀dò mu gĩo wódò̀n wē. Ké nyo bẹ̀è m̀d̀n dè dẹ̀ dyúádòdò hwòdọ̀ kǒ dẹ̀kè.” –Àpósò 24:15

Sepóedé à dyuòè kà Gèdèpódò zà ma kà Bounbo Jízè gĩo kee, kǎà o mu à m̀d̀n gĩo zà̀n dẹ̀ Jízè mú dẹ̀kè, ké o mu à kè bẹ̀ dẹ̀ o dyúa dyà̀n. –2 Kòdèintìdò 4:14

Mú-páná-wùdù dọ̀ mu dyiin, ké ínjà vènèdò mu dǎ̀n, ké nyoũn mu Gèdèpódò baḍaa-dèdò wuḍu wǒ̀n, ké Bounbòd m̀d̀n mu dẹ̀ dyóún sò̀n, bẹ̀ o ké dyi. Nyo bẹ̀ bẹ̀ wa dǎ ma Kédèi hwìdǐí taba, ké wa dǎ ma méé mu dyí sò̀n kíin. –1 Tèsàdónià 4:16

Kee dẹ̀ mọ̀ jǎà kee, o mọ̀, Gèdèpódò dǎ ma Kédèi gĩo zà, ké o mọ̀ nyo bẹ̀ muà gĩo wódò̀n wēé kíin-kíiǹdò. Kà bẹ̀ nyoũn séin méà dyiin dẹ̀ Ádò̀n múéé, kà dyúádòdò kǎà nyoũn séin mu gĩo wódò̀n dyiin dẹ̀ Kédèi mú.

–1 Kòdèintìdò 15:20, 22

26 KÉÐẸÌ KPÉÒ SE SÈÌN-NAÍN ÒÒ KÒ

Ké Jízè xwèin ma wa búin, ké ɔ cēe ma wa gbo, ké ɔ dǎ, “Gèdèpòdò dǎ kpé séin nì dé dyóún kè nō bódó-kpàà kōee mí nyí.”
—Máfìdò 28:18

Sòin dé bódó-kpàà me-meò gboee, de bě bé wa bá Gèdèpòdò dyí, ké nyo seà dyée bēin nyee, wa mò ɔ sè-ná-sèè kpédò, ɔ kè kà bé ɔ mǎà Gèdèpòdò jéé cáa. De bě nìà kee, nyo bēin dyée wádǎá dyiìn dé de bě bé ɔ dǎà nyee mú. ɔ jèee, wa se kǎfiá dò bédé. —Wódómà 1:20

Kédéi dǎ dé dyóún mu, ké ɔ nì dé Gèdèpòdò diaún, ké ínjà bédò kè nyo-wuquí-kò-nyò bédò ɔ kè kpé bédò nì ɔ xwídíi.
—1 Pídé 3:22

“Nyo bé ɔ sǎà dé dyóún wēe kpa de, ké ɔ zi nyoún séin dyí. Nyo bé ɔ sǎà bódó-kpàà kōee mò bódó-kpàà nyo, ké ɔ cē de bá bódó-kpàà dyíee jè. Nyo bé ɔ sǎà dé dyóún wēe nì nyoún séin kōin.”
—Jós 3:31

“De bě bé nyo mǎà mú-hwè-nyòdò kè jáà-nyòdò ɔ kè nyo mò nyo bédéà Kǎá Dèbéè gbǎà-dèdò ke cēe kèà kè. ɔ dyi de dò kaà ní, nyo dò see kǎa bēin, ké ɔ dyi de dò kǎ ní, nyo dò see kaà bēin.”
—Wèdèbèdésìdò 3:7b

Kpé sòin kà dé Gèdèpòdò múee nyí à de séin bě bé à kés bédé, bé à kés Gèdèpòdò bìi cīe, dyiìn dé nyo bé ɔ dǎà à, bé à kèdò kè ké ɔ díin-díinò kè ɔ kpedeè-dyiin-nòmò-nòmòdò mú pedein nyee dyí-dyuò-dyuò mú. Dyiìn dé de bě nìà ke múee, ɔ dǎ à nyénéin-dáin-dè vènè bě nyí, bé dyiìn dé wa múee, bě ké de-dyiin-nyiniin-nyò mǎà de-gbà-nyu-tò nìà nō bódó-kpàà kōee xwaún pò.
—2 Pídè 1:3, 4a

Ɔ dyuò de séin dyí

“Kee à se mó bé à ké nyo bé nà ke hwòdǒ dé dei po. Ɔ jèee, mu dé dònbiǎd wīn, bé m̄ ké nì xwēe po. Zimii kíin-kíin bé nì mu zàun wēe, nì mu wídí-pià dò dé Ɔ wōún dyèin. Ðú wídí dyí, bé m̄ kée wa nyí bó m̄ kè m̀ nìin Gèdèpòd gbòd táci-wìdìd jè.”

—Máfìd 17:27

Nyo dò se bédé bé Ɔ ké ma nyoŭn jè Ɔ gbo cē, sepóedé Ɔ m̀òun dyuò ma de nì ma dé wa hwòdǒ-dyùà múee dyí.

—Jó 2:25

Bó wé k̄ baḍa bé Gèdèpòd muà nyoŭn-dyùè viè-dè b̄èd w̄o poun dé Kédèi Jízè múee baḍa. Kàà b̄ nòm̀dò dyiin bé m̄ cēà kee dá.

—Wódómà 2:16

Ɔ nyí nyo-kpò táázìin h̄m̄m̄ dji-dè

Ké wa cēe ma Ɔ gbo, ké wa dá, “Ðe à bédéee m̀dò beḍèe-kpò h̄m̄m̄ kè zimii-dyù s̄ nyènèè.” Ké Jízè dá, “B̄e dyà wa n̄o m̄ gbo.” Ké Ɔ cēe ma nyo b̄èd gbo, bé wa ké ma piid̄ kōin kò. Ké Ɔ d̄u ma beḍèe-kpò h̄m̄m̄dò kè zimii-dyù s̄d̄ dyí, ké Ɔ gm̀d ma dé dyí, ké Ɔ po Gèdèpòd zùo bó dji-dèd jè. Ké Ɔ jaḍain beḍèe-kpò b̄èd kpóì, ké Ɔ nyí ma wa deín-nà-nyò b̄èd, ké deín-nà-nyò b̄èd m̀dun gein ma wa nyo kúḍúú b̄èd múin. Ké nyo séin b̄èd d̄i ma de, ké wa dobo ma. Ké wa poin ma beḍèd kè zimiiid̄ nyo sè dyiee dyí, ké Ɔ nyu ma tiè-wè baḍa-bùè sè s̄. Nyo b̄e bé wa d̄i ma kà beḍèd kè zimiiid̄ kee b̄èin ma gàa táázìin h̄m̄m̄ j̄ue. Wa se ma màa b̄èd kè dyú b̄èd zedè.

—Máfìd 14:17-21

28 KÉÐÈÌ KPÉ SE SÈIN-NAÍN KÒÒ

Ɔ nà ní kōin

Ké bó zō wīn vènè kee, Jízè dyà nīō kōin nàà, ké Ɔ nì ma wa gbo dyieñ. —Máfìò 14:25

Ɔ nyue ké ní se ɔaba

Wa béde kpé bé wa ké dyòò dyí kpō, bé ti wa dyi wuɔu bé Gèdèpòò dèin wa wīn nyee cēin nīin nyee, ní ké se ɔaba. Ké wa béde ní bēò kpé kōin, bé wa kée nyuín bé wa ké nyomoo mú zēin. Ké wa béde kpé bó bóɔ́-kpàà kōin, bé wa kée gǎ-dyēin-dè kàin-kàin mú nyuín, ti jì kà bé wa móo nyue dyie. —Wèdèbèdésìò 11:6

Ɔ po dii kè dyóó-kpèò bóí

Ké Jízè diè ma wa dyi, ké Ɔ ɔ́, “Dé kō jè bē fēin kà ké? Bēè hwìdǐi-taba-tabaò bíè dyí mío cá wà!” Ké Ɔ sò ma dyí, ké Ɔ po ma diiò Ɔ kè dyóó-kpèò bóí. Ké diiò bó, ké níò dè ma dyi dōun-dōun. —Máfìò 8:26

Ɔ nàmàin gbǒ mú

Ti bé wíkì dò ɔ́ ma ziee, ɔ́eín-nà-nyò bēò pòin ma dyí dé gbǒò mú ɔ́. Tòmòsì nì ma wa hwìè. Gbǒ-wò bēò gbǎ ma, kee Jízè dyi, ké Ɔ nyàà ma ɔ́ wa hwìè dyi, ké Ɔ ɔ́, “Gìdǐi me nì bē kō.” —Jǒó 20:26

Ɔ kpō bóɔ́-kpàà dyi

Sepóedé dyiín ɔ́ múee, Gèdèpòò me ma ɔ́ séin bē nìà ɔ́ dyóún wē kè Ɔ nyò bē nìà bóɔ́-kpàà kō. Ɔ me ma ɔ́ bē bé nyòun béin dyée Ɔ kè ɔ́ bē bé wa se dyée béin nyee. Kèbì wa me mò ínjà kè nyò-kōin-nì-nyò bē kè nyò-wuquí-kǒ-nyò bē Ɔ kè kpé bēee, Gèdèpòò me ma ɔ́ séin dyiín ɔ́ mú kè bó Ɔ bì. Ɔ nì ma, hwè ké ɔ́ séin bē nìà ke nì, ké ɔ́ múee, ɔ́ séin bēò béde wa pá bē dò-dò. —Kòɔ́sìà 1:16, 17

Sepóedé à dyuòè dyí kà bé Gèdèpòò zà ma Kédèi gĩo, ké o se mée mu dee. Gĩo se o kpé kōún kò de.

—Wódómà 6:9

Nyo mò nyo bé o zàà Jízè gĩo kee, o Zùùò dyi dé bě mú cǐín, nǐí, nyo mò nyo bé o zàà Kédèi Jízè gĩo kee, o mu běè kpódó-dyùà bé o muà mēin nyee fèè nyiín deké dyiín dé o Zùùò bé o cǐà dé bě múee mú. —Wódómà 8:11

“M̀ mò nyo nìà cǐéń nyee. M̀ mé ma ní, kee dyée, m̀ nì cǐéń, ké ní mu cǐín kánaá pū.” —Wèdèbèdésìò 1:18a

Tođo-kō-nyò séin bě, bě nyu múà-kùdǔ-kuđu dé Gèdèpòò gbo. Bě bèdèin o nyéné dǐín-dǐinò mú. Bě dè o dya dyiín dé o bàin-bàin mú. Bě cēe Gèdèpòò gbo, bé bě ké nííń, “Nì nyuu-dè běò ku kōin m̀o. Nì kpé búá dyí jèee, nì mú-nyé-nyò běò kpáà bó m̀ bo zǐ dyiè. Bódó-kpà gánàà biè m̀ ní, ké wa beđe nì bàin-wèdè. Wa bèdèin nì nyénéò mú.” —Wédé 66:1-4

o Káá-bòdòò bédé kpé

Sepóedé Gèdèpòò káá-bòdòò se wĩn-wùdù, kee o mò kpé. —1 Kòdèintìò 4:20

“Wa mu Bádáá-dyùò gbo vōùn, kee Bádáá-dyùò mu wa quùn, sepóedé o mò nyo-wuquí-kò-nyò séin běò niin Wuquí-kò-nyò, ké o mò káá séin běò niin Káá.”

—Wèdèbèdésìò 17:14a

30 KÉÐÈÌ KPÉ SE SÈÌN-NAÌN KÒÒ

Ɔ bédé fòò-dè séin kpé kōin

“Sepóedé m̀ nyí m̀ kpé nyoũn séin kōin, b́é m̀ ké nyoũn séin b́é b́é m̀ nyíin nyee sè-ná-sèè fèè nyí.”

–J́s 17:2

Ti Ɔ mé ma kee bóqó-kpàà túò ma dyi

Ké Jízè páná ma mú zoo de. Púee, Ɔ zà ma hwòdò dya. Ké bóqó-kpàà túò ma dyi, ké sósó-kpò b́é fá ma mú.

–Máfìò 27:50, 51b

Ɔ bédé kpé b́é Ɔ miòùn ké gĩò wóqó

“Bàò dèbè m̀ mú, sepóedé m̀ wó b́é m̀ ké ní fèèò dyi pèin, b́é m̀ kée dyí dú de. Nyò dò se ní fèèò m̀ xwa zà. M̀ tò ní fèèò dé m̀ miòùn nìin hwòdòè-wó-wó mú. M̀ bédé kpé b́é m̀ kée dyi pèin, ké m̀ bédé kpé b́é m̀ kée dyí dú de. De b́é m̀ Bã cē ma m̀ gbo, b́é m̀ ké nyuee niào wè.”

–J́s 10:17, 18

Ɔ bédé kpé b́é Ɔ ké díin-dìin mú fàin

Ké Ɔ zìàin ma gbo bó wa dyúa. Ɔ dyúa-kpàò fã ma kà dyóqòò fãa ke, ké Ɔ mú-po-qòò nì ma púú kà ce nìà ke.

–Máfìò 17:2

Ɔ bédé kpé b́é Ɔ ké díin-dìin mú de dyiin

Ké Jízè zà ma dé wudu, ké Ɔ dá, “Mò mò nyò cēe. Kee m̀ cēe b́é gbo, b́é mu m̀ Nyoũn-dyùè Dyú-gààò dyèin dé dyúa. Ní mu kpé-bédé-Gèdèpòò diaún dya dèdèin, ké ní mu ní-kpò nìà dé dyòò dyíee mú dyiin.”

–Máfìò 26:64

Ɔ bédé kpé bé Ɔ ké nàmàùn bě kōin zīin

“Ní muε bě dyí tēmèin kà bé mō màà Nyōun-dyùè Dyú-gààd keε, m bédé kpé nō toḡo-kpàà kō, bé m ké nàmàùn kōin zīin nyε.” Ɔ jèεε, Ɔ cēε ma gàa wáká mé-mèd gbo, ké Ɔ ḡá, “Sò dyí, dú nì kō-pě-ḡèd dyí, bé m ké m bíḡí-taún mu.”

—Máfìò 9:6

Ɔ bédé kpé bé Ɔ ké nyōun bě sè-ná-sèè fèè nyí

“Ní báḡáá bēd wó ní wuḡu. M dyuò wa dyí, ké wa sí m kíḡí. M nyí wa sè-ná-sèè fèè, ké wa se mée mu fō.”

—Jóó 10:27, 28a

Ɔ bédé kpé bé Ɔ ké nyō séin bě gbàà

“Ké dyiin ḡé Ɔ nyénèd múεε, wa bédé bé wa ké bō bá nàmàùn-kpèḡè dyi taa jè kè bō bá Gèḡèpòḡ nàmàùn kōin zīin jè dyíεε nyō bě nì bódó-dù séin kōεε gbo cē. Ɔ bédé bé Ɔ ké nō Jùḡúsèḡèin-hwòḡḡè mú gbo dèin.”

—Ḣúù 24:47

Ɔ bédé kpé bé Ɔ ké nyō bēè fèè mú hwō

Ḣea kō jè, Jízè mé ma kà ḡé hwōḡḡò gmo-wòḡ ḡein ḡekèè. Ɔ nyue náa, bé Ɔ ké nyōun waà nàmàùn bēd mú zà dyiin ḡé Ɔ mìòùn nìin nyōmòḡ mú. —Hìbúḡúù 13:12

Ɔ nyue ké nyō bě ḡu nàmàùn toún

Ké Bounbòḡ mu m pòin ḡé ḡe gbà séin bēd xwaún, ké Ɔ mu m Ɔ káá-bòḡḡò nìà ḡé dyōún wēε mú kpaùn nòmò dyiin.

— 2 Tímétè 4:18a

Ɔ nyue ké nyō bě bédé hwìḡí-taba-taba

Gèḡèpòḡ nyue náa bé bēè hwìḡí-taba-tabaḡ ké se nyōun-dyùè hwòḡḡ-fōnò-fōnòḡ hwòḡḡ kō dè, keε bé Ɔ ké Gèḡèpòḡ kpèḡ hwòḡḡ kō dè.

—1 Kòḡéintìò 2:5

32 KPÉ NÌ KÉDÉÌ NYÉNÉÒ MÚÈ

○ jèèè, Gèdèpòdò dǎ ○ dyíí dǔ, ké ○ dǎ ○ déé dé dyíí kpa. Ké ○ dè ma ○ nyénéé, ké nyénéèdò búá dyí ké ○ zi nyénéé séín dyí, bé nyò séín bǐ nì dé dyòún kè nò bódó-kpàà kō ○ kè dé bódó-kpàà hwuquèè, wa dyi Jízèè nyénéèdò wǒ ní, wa ké kó-dù hwuqu taba.

—Fèdópìdò 2:9, 10

Kèè ○ nyò bǐ nìà ke céè, bé bǐ kée jǎà po kà bé Jízè m̀ Kédèì m̀dà Gèdèpòdò Dyú-gààdò ke, bé hwìdǐí-tabataba nìà ke kée nyu bé bǐ ké fèè bédé dé ○ nyénéèdò mú.

—Jís 20:31

“Nyò-dè-tèmèìn-nyò, à dyé gaa d̀, ké ○ nì nyò d̀ zùù gbà mú zàǔn dé nì nyénéèdò mú, ké à po ○ b́í ○ ní k̀d̀ d̀ náa nyu, sepóedé ○ se à d̀.” Kèè Jízè dǎ, “Bǐ b́í ○ b́í poè. ○ me nyue náa, sepóedé nyò m̀ nyò bé ○ nyu zèìn-dè dé ní nyénéèdò múèè se m̀ dè gbà k̀ún cèè b̀ìn bó ti dyúád̀d̀ mú.”

—Máà 9:38b, 39

“Ní mu dè séín bé bǐ zò dé ní nyénéé múèè nyuùn.”

—Jís 14:13a

Kèè Pídè dǎ, “M̀ se sébàd̀d̀ kè gòdò d̀ bédé, kèè dè m̀ bédéèè, dé ní mu m̀ nyíìn. Dé Jízè Kédèì s̀dà Názèdè-hwòd̀d̀ mú kèè nyénéèdò múèè, s̀dò dyí, bé m̀ ké nà.” Ké Pídè kp̀ ma g̀aàdò d̀jiaùn-s̀d̀dò dyi, ké ○ dǔ ma ○ dyíí. Wàd̀d̀ cá kèè, g̀aàdò boòdò kè ○ kòd̀d̀-gbèèèdò kp̀á ma kp̀éí.

—Àpòsò 3:6, 7

Sepóedé dyiin dé Kédèì nyomò múee, à dǎ buè, ké Gèdèpòò dǎ à de gbà bǎ kōin zīin. Gèdèpòò kpedeè-dyiin-nòmò-nòmòò búá kpéin. —Ìfísìò 1:7

“Wǎin-kòpò bé m púè kà bǎ bìee mò dèè-wùdù dje bé ní nyomò nyue ké o dǎa de kpa ke.” —Đúù 22:20b

“À dǐí bǎ dju ma o toun dyiin dé Bádǎá-dyùò nyomò mú, o kè dyiin dé waà zàse bǎ mú.”

—Wèdèbèdésìò 12:11a

Gèdèpòò dǎ à Bounbo Jízè gǐo zà. O mò à mǎà bádǎá bǎ kèe dyí-gmò-nyò vènè. O nyomò nyue ké sè-ná-sèè dèè-wùdù kpa de. Gèdèpòò mò nyo tòà gǐdǐee, o me nyí bǎ de nòmò dyiin séin bǎ bé bǎ kǎ bǎ kǎ dyé, bé bǎ ké o mǎó-dè nyue. Ké o me nyu de dè o hwòdǎ dyi dyiin dé Jízè Kédèì múee dé à mú. Kédèì me bédé bǎin-bǎin bó sè-ná-sèè tíin. Kǎa o me nì.

—Hǐbúduù 13:20, 21

“Nyo bǎ nià ke mò nyo bǎ bé wa dǎ gǎ-dyèin-dyèin vènèò xwaún póe. Wa dǎ waà dǎ bǎ wòò, ké Bádǎá-dyùò nyomò dǎa nyu ké wa dǎ púú nì.”

—Wèdèbèdésìò 7:14b

Kee o jǔ ké à dyi ceò mú cí kà bé o mǎn nià dé ceò múee ní, nǐ, à bédé gbo kpōin-kpōin, ké o Dyú-gǎa Jízè Kédèì nyomò wòò à nàmǎun séin bǎ bǐin.

—1 Jǐó 1:7

34 BĚ BÀÌN GÈDÈPÓÒ BÓ O KPÉO JÈ

Ké wa páná ma mú, ké wa dǎ, “Bádǎá-dyù b́é wa dǎbá ma kà kee kpa de, b́é o ké kpé kè bǎ-dè kè hwòdǒ-fǎnò-fǎnò kè gana kè dya-dè-dè kè dǐn-dǐn o kè b̀àin-b̀àin dyé.”
—Wèdèbèdésìò 5:12

Bódó-dù b̀èò mu Bounboò kpéin dyéin. Káá séin b̀è nì bódó-kpàà kōee mu o dǐn-dǐnò dya dèin. Bě cèè de b̀è b́é Bounboò mu nyuùn wēe cèè-dè dò mú b́ó xwédé-dù b̀è mu b́ó à deín dyí kòun wēe bì, nì b́é nyo b̀è mu wódòun deee ké o b̀àin. —Wédé 102:15, 18

Kee b̀è m̀ò nyo-dù b́é Gèdèpòò gǎ maa. Bě m̀ò káàò sáa-zà-nyò b̀è. Bě m̀ò bódó-dù b́é o kpá wáká b́ó o bìie. Bě m̀ò Gèdèpòò hwòdǒun-dyù b̀è, b́é b̀è ké o nyuu-dè kpa de b̀èò jè cēe. O m̀ò nyo b́é o dǎ ma b̀è m̀ò nyo b̀è nì ma kà dé tíe-kpòò múe, b́é b̀è ké o ce dǐn-dǐnò mú dyi.
—1 Pídè 2:9

Bě b̀àin Bounbo m̀ò nyo nìà dé o zèèò kō dé Zádýún-hwòdǒò múee dé wédé-wùdù mú. Bě pòin de b̀è b́é o dǎ nyuee jè zio mú dé bódó-dù b̀èò gbo.
—Wédé 9:11

Bě m̀ò nyo séin b́é b̀è dyèà Bounboò kpéin nyee, b̀è b̀àin o.
—Wédé 22:23a

M̀ò m̀ò nyo nyo b̀èò me b̀àino, Gèdèpòò. M̀ò m̀ò nyo nyo séin b̀èò me b̀àin. Bódóò dǎ b́áá-dè b̀àin m̀ò. Gèdèpòò m̀à à Gèdèpòò kee dǎ à mana kō po. Gèdèpòò dǎ à mana kō po. Nyo séin nì bódó-kpàà dǎ séin nyee me dyé o kpéin.
—Wédé 67:5-7

ĐÉ M ME NYU HWÈ BÉ M KÉ 35

SÈ-NÁ-SÈÈ FÈÈ BÉĐÉ KÉ?

“Nyɔ-ɖe-tèmèin-nyò, ɖé nòmò dyiin m me nyu, bé m ké sè-ná-sèè fèè bédéé?” Ké Jízè jũ ma ɔ gɔ̃, ké ɔ ɖá, “Đé kò jè m dièà m dyi bó ɖe mò ɖe nòmò dyiin nyee jè ké? M dyi mó bé m ké fèè bédé ní, nìí, kpɔ̃ gma bẽò dyi.” Ké gaaò diè ma ɔ dyi, ké ɔ ɖá, “Gmaò nyé kè nyèè?” Ké Jízè ɖá, “Bě ò ní ɖá bé bẽ ké kú ɖábá. Bě ò ní ɖá bé bẽ ké gmaɖe po. Bě ò ní ɖá bé bẽ ké dyíjí. Bě ò ní ɖá bé bẽ ké seè-zàse nyu. Dyé m ɖe kè m ɓá kpéin, ké m me ɖebè m müè ò mú kà m ɖebèà m miòun múe.” Hwè ké gaaò cẽe ma Jízè gbo, ké ɔ ɖá, “M ɖá gma séin bẽè dyi kpɔ̃. Đé m bédé bé m ké nyu ɖeé?” Ké Jízè cẽe ma ɔ gbo, ké ɔ ɖá, “M dyi mó bé m ké se kee ò bédé fɔɔ ní, nìí, m me mu, bé m ké ɖe séin bẽ bé m bédéee peɖe, bé m ké wíjíò gá-dyé-nyò bẽ nyí. Nìí, nì mu dyi-dè-ɖè bédéin ɖé dyóun. Ké m me dyi, bé m kè mò ké mú nain.” —Máfìò 19:16b, 17a, 17c-21

Céè xwa, poe jãà, kpɔ̃ dyi

Jízè mu ma. . . . Ké ɔ ɖá, “Tiò ɖá nyini. Gèdèpòò káá-bòdòò ɖá dyi xwèin. Bě táà bẽè nàmàun-kpèdèò dyi, bé bẽ ké bõ nòmò dyiin m nìà bẽ gbo cèin nyee dyi kpɔ̃.” —Máà 1:14b, 15

Wuɖuò nì ma bóɖó-kpàà kɔ̃. Gèdèpòò nyu ma bóɖó-kpàà dyiin ɖé ɔ mú, kee bóɖó-kpàà se ma ɔ dyí dyuò. Kee nyɔ ɖíé bẽ kpɔ̃ ma ɔ jè dyi, ké wa taba ma ɔ hwi-djĩ. ɔ jèee, ɔ nyí ma wa kpé, bé wa ké ma Gèdèpòò dyú bẽ jũ. —Jóó 1:10, 12

KÉDÉÌ MÒ HWIÈÒ KÈ JĀÀÒ O KÈ FÈÈÒ

Gèdèpòdò tò ma gmað dyìn dé Móze mú, kee mana kè jãà dyìn ma dé Jízè Kédèi mú. —Jós 1:17

Ké Jízè cēe ma o gbo, ké o dǎ, “Mō mò hwièò. Mō mò jãà. Mō mò fèè. Nyo dò se dé Bǎd gbo mue bēin, o mùin dye dé m mú hwè.” —Jós 14:6

Nyé màà se-tómó-nyòdò ké? O mò nyo cēà, ké o dyaà níin, Jízè seà Kédèiò ke. Nyo nià ke mò Kédèi Gbo-vō-nyòdò. O bó Bǎd kè Dyúò ní. —1 Jós 2:22

Fèè nì ma dé Wuquò mú, ké fèèd nyue ké nyoũn-dyù bédé ma ce. —Jós 1:4

“Bě dyàin gmo-wò bíè gboiò mú, sepóedé gmo-wò bé o nià hwiè bé o muà dé mú-gbòd-naínò dyíee búá gboi, ké hwièò se kpauñ kàmà, ké nyo pàdǎ niè kpauñ. Kee gmo-wò nià hwiè muà dé dè bé nyoũn bédéà fèe ke dyíee bíè gboi, ké hwièò kàmà kpauñ, ké nyo xwédé wè mò nyo dyée.” —Máfìò 7:13, 14

“Bǎd miòun mò nyo nyí nyoũn fèè. Kà dyúáqòdò kǎà o nyí o Dyú-gààd kpé, bé o ké nyoũn fèè nyí.” —Jós 5:26

“Mō mò bedèè bédé fèè bé o sòin kà dé dyóun wē. Nyo dò dyi bedèè nià ke djin, o mu cīin bó sè-ná-sèè tiin.” —Jós 6:51a

Bó wéa baqaa, Jízè nyànà ma dyi, ké o páná ma mú, ké o dǎ, “Nyo bē bé ní-ná-tò nyu kee, wa me dyi m gbo, bé wa ké ní ná. Kà Gèdèpòdò-cèè-dèd nyuà cēe kee, o keà kè. O dǎ, ‘Nyo bē bé wa taba m hwidjīee, nyo-fèè-nyí-ni bē mu dé wa mú sòun.’ ” —Jós 7:37b, 38

KÉÐÈÌ ÐÒÙN BÉÐÉ KRÉ BÉ Ǿ KÉ 37 NYǾŪN-DYÙ PÓÌN

Sepóedé dè Kédèì mu ma kà kee, Ǿ se ma pá hwèin-hwèin bé nyǾŭn-dyù nyu, bé Ǿ màà Ǿ jééd hwòin-dè ke. Kee Ǿ mu ma dé dyóun cá, ké Ǿ nì dé bó Gèdèpòd dyúa bó à jè kàŭn. Saa-zà-nyò vènèd kpa ma nyúa-dè-nyòmòd dé Pá Hwè Mú Mìòd mú zǿ séin xwíniín. Kee Kédèì se ma dé mu, bé Ǿ ké ma Ǿ mìòun Gèdèpòd dyí tò bó ti pàdǎ xwíniín. Ǿ dyi ma ná niín, Ǿ bédé bé Ǿ ké ma gǎ dyé bó ti pàdǎ xwíniín, sòin dé bódo-kpaa me-tiín. Kee kàŭn wēe, Ǿ dǎ xwádaún wódòin dyúádò, kà bé ti bédò nià dé hwèin nye, bé Ǿ ké nàmàun nyǾŭn mú zà dyiín dé Ǿ mìòun saa-zàin-zàin mú. NyǾŭn séin bédé bé wa ké mēin dyúádò, ké Ǿ dǎ ná niín, Ǿ nyo koo dyíee mò Gèdèpòd zaa-wǿ-po-poò. Kà dyúádòd kǎa Kédèì tòin ma Ǿ mìòun dyúádò, bé Ǿ ké nyo báun-báun nàmàun-kpà dyí dú. Ǿ mu xwádaún wódòun de. Kee Ǿ se bé Ǿ ké de dò nyu de bó nàmàun jè, kee Ǿ mò bé Ǿ ké nyo nià Ǿ jè hwìi gmàun wēe pòin. —Hîbúduù 9:24-28

Ǿ kpéd bēin nyo dyóun kpa

“Pó-pó dò se nyo kà kò dò mú nì fǿ, sepóedé nyéné kà kò dò kò mú à bēin pòen nyee dò se nō dyòdè xwíqii nì nō dé bēà mò todo-kǿ-nyò bēè hwìè.” —Àpòsò 4:12

Ǿ kpéd bēin nyo hēè poe

“Bēin dá bé bē ké nyo bē bé wa bēin bēè kpódò-dyùàd dábáa, kee wa seà bēè zùùd dábáa bēin nyee dyi fēin. Kee bē me fēin Gèdèpòd mò nyo bēin kà nyǾŭn-dyùè kpódò-dyùàd kè Ǿ zùùd mú gbòd dé hēè kee dyi.”

—Máfìò 10:28

KÉDÈÌ KPÉÒ BÈÌN NYOŪN SÉÌN PÓÈN

Ɖe nìà ke mò Ɖe wa cē, ké à bēin hwòdǒ kō dèè, ké ɔ nòmò dyiin bé à ké ɔ dyi kpō gáná. ɔ mò, Kédèì Jízè dyi ma bódó-kpàà kō, bé ɔ ké nàmàun-nyò pōin. Ké mō mò nàmàun-nyu-nyò vènèè. —1 Tímètè 1:15

Ɖē se m nyu bó bǔ nòmò dyiin cē jè. Gèdèpòò kpèò mò nyo nyue ké bǔ nìà ke dyà pó-pó Ɖé nyo séin bē bédé hwìdǔi-taba-taba kee gbo. —Wódómà 1:16a

“Kee nyoŭn séin bé wa ná ní bé ní muà wa nyiin nyee, ní-ná-tò se wa nyué mu Ɖe fɔɔ, sepóedé ní bé ní muà wa nyiin nyee mu ní-dù bé ɔ mu wa sè-ná-sèè fèè nyiin nyee jùun Ɖé wa mú.” —Jós 4:14

Kee ɔ kpeƉeè-dyiin-nòmò-nòmòò mò nyo nyue ké wa séƉèin dyi pídyi dyiin Ɖé gbàà-gbàà nìà Ɖé Kédèì Jízè múee mú. Gèdèpòò dyà ma ɔ nyoŭn dyúa, bé ɔ jǔ ké nyo Ɖò dyi ɔ hwìdǔi taba ní, nìi, ɔ nyoɔòò ké nyoò nàmàun būin-zà-Ɖè jǔ Gèdèpòò nyu ma Ɖea, bé ɔ kée nyoŭn dyi tèmèin kà ɔ séƉèin dyíe. Sepóedé ɔ kùin ma nyoŭn-dyùè kpeƉe hwòdǒ, ké ɔ dyédé wàin ma nàmàun bē bé wa nyu ma kíin nyee kōin.

—Wódómà 3:24, 25

ɔ jèee, m Ɖíi bē, bē me vō bé bē kée nyu bé Ɖáa bé Gèdèpòò Ɖáà bē kè gāa bé ɔ gāa bēee ké jǎà kpá. Bē dyi Ɖe bēè nyuín, nìi, bē se buƉué mu fɔɔ. —2 PíƉè 1:10

“Gmò nō, m Ɖǎ bē kpé nyí Ɖé mú-nyé-nyòò kpé séin bēè kōin.” —Ɖúù 10:19

**PÓ-PÓ KPA ĐE MÌO, KEE
O MÒ PÍDYI**

39

O seó má de venè dò kraá mu dé Gèdèpòò gbo

“Sepóedé Gèdèpòò zi bódó-kpàà mú dèbèin miò jè, o tò ma o Dyú-gàà dyúádòò, bé nyoũn séin mu o hwìdĩĩ tabaùn wēe ké se mé, kee wa ké sè-ná-sèè fèè bédé.”

—Jóó 3:16

Óó jáá-jè dyàà nyoũn pó-póe! Bounbo màà de séin me-nyòò kee dǎ mé bó à séin jè.

Jízè dá, “M Bǎ, zĩin waà nyuu-dèò kōin, sepóedé wa se de wa nià nyuen nyee dyí dyuò.” Bó tia baɗaa, Jízè páná ma mú dé wuɗu zoo mú, ké o dá, “M Bǎ, m nyí m miòun m xwa.” Ti o cē ma dea kee, púee, o zà ma hwòdǒ dya.

—Đúù 23:34a, 46

Đú po-pòò dyí pídyi

Zùùò kè nyo bé Bádáá-dyùò muà dyi kpōun wēe dá, “Dyi.” Ké nyo bé o wǒ dea kee me dá, “Dyi.” Ké nyo bǎ bé ní-ná-tò nyuee me dyi, ké nyo bé o mó fèè-niò kee, o me náa pídyi.

—Wèdèbèdésìò 22:17

Bǎò dèbè nyo bǎ o dǎà gbǎà kee mú kà o dèbèà o Dyú-gààò múe—O mò dèbèin-dèbèin venè.

“Móun ni wa mú, ké m̀un ni dé m mú, bé wa ké nyo dyúádò jũ cá, bé bódó-kpàà nyo bǎ kée dyí dyuò kà bé m̀ tò ma m, ké m̀ dèbè wa mú kà m̀ dèbèà m múe.”

—Jóó 17:23

40 TÒ MÌ MÌÒÙN JÍZÈ KÉĐÈÌ MÒÀ BOUNBOÒ KEE DYÍ GÀNÁ CÁ

Wǒìn nì nàmàùn bě̀ò mú b́é m̀ ké wa dyi táà

Kee à dyi à nàmàùn bě̀ò mú wǒìn dé Gèdèpòò gbo ní, nìí, à b́éìn ɔ hwòdǒ kǒ dèè, sepóedé ɔ mò dyí-sédèìn-nyò, ké ɔ mu à nàmàùn bě̀ò kǒìn zììn, ké ɔ mu à se-dyí-sédèìn-dè śéìn búìn wò̀ùn. –1 Jǒó 1:9

“O jèèè, b́é táà b́èè kpede gbà bě̀ò dyi, b́é b́é ké wa kǒìn pòìn, b́é b́èè nàmàùn bě̀ò ké dyi gbaà.”

–Àpósò 3:19a

Taba Gèdèpòò Dyú-gàà Hwìdǐí

Zàseò keà kè. Gèdèpòò dǎ à sè-ná-sèè fèè nyí. Fèè nìà ke nì dé ɔ Dyúò mú. Nyò bédé Dyúò kee bédé fèè. Nyò se Gèdèpòò Dyú-gàà bédéèè se fèè bédé.

–1 Jǒó 5:11, 12

“Nyò mò nyò b́é ɔ taba Dyú-gàà hwìdǐíèè bédé sè-ná-sèè fèè. Nyò mò nyò b́é ɔ se Dyú-gàà wuɖu nyuèè se fèè bédéè mu fɔ, kee Gèdèpòò dyoɖo mu ɔ kǒ nììn kánáá pū.”

–Jǒó 3:36

Bě see dyí dyuò kà ɔ jǔ ké b́é dyi b́é m̀ìòùn nyò d̀ò nyí, b́é b́é ké ɔ g̀ì jǔ, b́é b́é ké ɔ wuɖu nyuín, nìí, b́é m̀à nyò k̀ò wuɖu b́é b́é nyuà kee g̀ìèè? B́é dyi nàmàùn g̀ì jǔ ní, ɔ dyà mé-mé. Kee b́é dyi Gèdèpòò wuɖu nyu ní, ɖea dyà dyí-sédèìn-sédèìn. –Wódómà 6:16

“Tò d̀ù, m̀ nyàà gbǒ-wòò gboi, ké m̀ nìè kǒún baɖauń. Nyò d̀ò dyi ní wuɖu wǒ, ké ɔ dyi gbòò kaà ní, ní mu dé ɔ mú dyàùn, ké ní mu dé ɔ gbo ɖe d̀ìn, ké ɔ mu dé m̀ún gbo ɖe d̀ìn.” –Wèdèbèdésìò 3:20

GÈDÈPÓÒ KRÉÒ NÌ JǼÀ-PO-NYÒ 41

JÉÉ BĚ MÚ

Èdèbèin-dèbèin se fàà dò bédéé

Sepóedé Zùù bé Gèdèpòò nyià à kee ní nyue ké dē ní nyu nyo. Kee o Zùùò nyí à kpé kè dèbèin-dèbèin o kè nyo-miòùn-dyí-kpõ-kpõ. —2 Tímètè 1:7

Fàà dò se dèbèin-dèbèin mú nì. Èdèbèin-dèbèin bé o hwè gbøee kúmú fàà séin, sepóedé nyoùn-gǎ-dyéin-dyéin nì fàà-peḍe-peḍe mú. Èdèbèin-dèbèin bé o nì fàà-peḍe-nyò múee se gbo hwè. —1 Jǒó 4:18

Èdèbèin-dèbèin kpa ḍe ké o zi nyéin-nyéin dyí

Nyo dò dyie cē, ké o dyi níin, “M dèbè Gèdèpòò mú,” ké o dyi o díí-gàà mú nyéin, o mò se-tómó-nyò. Sepóedé nyo mò nyo se o díí-gàà bé o ḍǎ dyéee mú dèbè kee se Gèdèpòò bé o sèèà dyé dòee mú dèbèè béin. Èe nìà ke mò ḍe bé o cē à gbo, bé à kée nyue. O ḍá nyo bé o dèbè Gèdèpòò múee me dèbè o díí-gàà mú ḍekè. —1 Jǒó 4:20, 21

Hwìḍǐi-taba-taba kpa ḍe ké o zi hwòdǒ dyí gbàin-gbàin dyí

Èé mu à Kédèi nìin dèbèin-dèbèinò gbo zàùn wé? Gǎ-dyé-dyé kè ti kàmàùn-kàmàùn béin nyueè? O jǔ ké nyoùn dyi à gǎ dyéin, mɔɔ ké mó dyi à nyu, mɔɔ ké à se mú-po-dò dò bédéin, nìí, o mu ná kpàùne? Gana-dè dyi à gbo kpá, mɔɔ ké wa dyi à gàsìà gbo vòin ní, nìí, o béin náa nyueè? Kee wéé kee, à mò nyo zi toò ḍueñ ḍé ḍe séin bē nìà ke mú dyiìn ḍé nyo mò nyo bé o dèbè ma kà à múee mú. —Wódómà 8:35, 37

42 GÈDÈPÓÒ KRÉÒ NÌ JǼÀ-PO-NYÒ JÉÉ BĚ MÚ

*Gbo-gmò-gmò nòmò dyiin,
kpeín-dyi-kpá-kpá dò se ni*

Wídí mú dèbè jè ní dǎ bé ɔ ké bĚ hwòdǒ kpō. BĚ hwòdǒ me dè dyi bó dɛ bĚ bédé kee jè. Sepóedé Gèdèpóò dǎ, “M se bĚ dyi táǎ mu fɔɔ, ké bĚ jè se m hwìdǐi sòǎ mu fɔɔ.”
—Hĩbúduù 13:5

Gìdǐi kpa dɛ ké ɔ zi gǎ-dyé-dyé dyi

ɔ jǔ ké nyoũn-dyùè mós-dè dyi nì fɔnd-hwòdǒdò wuquí kò ní, nìi, ɔ dyà mé-mé. Kee ɔ jǔ ké dɛ Zùùd mósɛ dyi nì fɔnd-hwòdǒdò wuquí kò ní, nìi, ɔ dyà fèè kè gìdǐi.
—Wódómà 8:6

“M sè bĚ gìdǐi gbo. M mìòun nìin gìdǐi, déè m nyià bĚè. M see bĚ nyi kà bóǒ-kpàà nyo bĚ nyià nyoũn gìdǐie. BĚin dǎ bé bĚè hwòdǒ ké dɛ dɛi kpá. BĚin dǎ bé bĚ ké fèin.”
—Jós 14:27

ɔ jèee, kà à hwìdǐi-taba-tabaò dǎà nyu ké à dǎà dyi sédèin nyee, à hwòdǒ-dyùà bĚdò me dè dyi dɛ gìdǐi bé ɔ nià bó à kè Gèdèpóò púa kee mú. Gìdǐiò dyiin dɛ à Bounbo Jízè Kédèi mú.
—Wódómà 5:1

Bā-bā nòmò dyiin se dɛ séin mós-mó

Ké Jízè cēe ma nyo bĚdò gbo, ké ɔ dǎ, “BĚ me ma mú bó dɛ séin mó jè, sepóedé nyo dòè fèè jéé se dɛ jì kà bé ɔ bédéee dyi bá.”
—Đúù 12:15

Ní dèbè-dǐi bĚ, bĚ tò dùũ. Gèdèpóò gǎ nyo bĚ dyé gǎ nò bóǒ-kpàà kōe, bé wa ké bā dɛ hwìdǐi-taba-taba mú, bé wa ké kǎá-bòdò dò kò. ɔ mò dɛ bé ɔ dǎin nyo bĚ dèbèà ɔ múee nyénéin nye.
—Jiin 2:5

GÈDÈPÓÒ KRÉÒ NÌ JǼÀ-PO-NYÒ 43
JÉÉ BĚ MÚ

Ɖe-hwòdǒ-kǒ-dè-dè, Zi Se
Ɖe-hwòdǒ-kǒ-dè-dè Dyí

Mí cèè ɖe nìà ke ɖé bĕ mò nyo tabaà Gèdèpòò Dyú-gààò nyénèò hwìdǐĕe gbo, bé bĕ kée dyí dyuò kà bĕ bédé sè-ná-sèè fĕè ke. —1 Jǒó 5:13

Mú-hwè-hwè Zi Ɖe Gbà Nyu-nyu Dyí

Kàǎn wĕe, kà bé bĕ ɖǎà jǎà-wùdù bĕò nyu, ké ɔ ɖǎà bĕ mìòùn mú hwo, ké bĕ ɖèbèà bĕ ɖíí Kédèi ɖeín-sí-nyò bĕò mú jéé kee, bĕ me ɖeβèin ɖèβèin mú hwòdǒ-dé-hwè-kà. —1 Pídè 1:22

Ɖe kǒ jè ní nìà ɖe nìà ke cĕin nyee, ɔ mò, bé ɖèβèin-ɖèβèin bé ɔ sòàin ɖé hwòdǒ hwèin-hwèin kè hwòdǒ wáɖáá ɔ kè ɖé hwìdǐĕi-taba-taba jéé múee ké nì. —1 Tímétè 1:5

Zùun-mùàun-kpá-kpá Zi Wiin-kpá-kpá Dyí

Gèdèpòò mò nyo bé ɔ nyià nyoǎn hwòdǒ-kǒ-dè-dè kee me dyiin bĕ múà kè gìdǐ múin dyiin ɖé bĕè hwìdǐĕi-taba-tabaò mú. —Wódómà 15:13a

“Mí cĕ bĕ ɖe bĕ nìà ke gbo, bé ní múàò ké ɖé bĕ mú nì, ɔ kè bé bĕè múàò ké gbo hwè.” —Jǒó 15:11

“Kǎà bĕ jè nì. Wìi nyu bĕ kàǎn, kee ní mu bĕ dyein ɖe, ké bĕè hwòdǒ mu múàun kpàun, ké nyo ɖò se bĕ múàò xwa zǎà mu.” —Jǒó 16:22

44 GÈDÈPÓÒ KPÉÒ NÌ JǼÀ-PO-NYÒ JĚĚ BĚ MÚ

Dyi-ku-ku Zi Kpéi-hwè-hwè Dyí

Ðe hwèin-gbo m̀ bédé m̀ ké bĚ gbo cĕe mò, bĚ me ku dyi dé Bounboò mú, dyiin dé ɔ kpé zi dyí búáúńò mú. –Ífisiò 6:10

Ɔ po nyo bĚ sa kee kpéi de, ké ɔ nyí nyo bĚ hwè kpéie kpé dè dò de. –Azédyà 40:29

Ðe-hwòdǒ-kǒ-dè-dè Zi Ðe gbà hwìdǐi-poin-poin Dyí

Kà bé à muà múà-dè bé à dèà hwòdǒ kĕe fĕen nìin nye. Ɔ mò ti bé à Gèdèpòò vènè kè à Pòin-nyò Jízè Kédèi díin-díinò muà xwáǒún wódòun wĕ. –Tátò 2:13

À bédé hwòdǒ-kǒ-dè-dè nìà ke, ké ɔ nì kà qua nìà kee bó à hwòdǒ-dyùàò bìi. Hwòdǒ-kǒ-dè-dèò nòmò dyiin, ké ɔ se dyi túòè bĕin, ké ɔ mùin dé faà-dò bé ɔ báà dé Gèdèpòò gbò nìà dé dyún wĕe múin nyee mú, ké ɔ mu dé xwíníin. –Hìbúǒù 6:19

JǼà-nyu-nyu Zi Nyo cá-cá dyí

Bĕe kpeǒe me nòmò dyiin dé nyo bĚ se Gèdèpòò dyí dyuò wee hwìè, bé ɔ jǔ ké wa dyie cĕ kà bé bĚ mò de-gbà-nyu-nyò bĕee ní, nìi, wa ké bĕe nyuu-dè nòmò dyiin bĕò dyé, bé wa ké Gèdèpòò bàin bó ti bé ɔ muà dyiin nye. –1 Pídè 2:12

JǼà Zi Se-tómó-tómó Dyí

“Ké bĚ mu jǼà dyí dyuòun, ké jǼàò mu bĚ buèin.”

–Jǒó 8:32

GÈDÈPÓÒ KRÉÒ NÌ JǼÀ-PO-NYÒ 45

JĚĚ BĚ MÚ

To-du-du Zi Nyò Tóun-du-du Dyí

Sepóedé Gèdèpóò wóqòin-dyù bĚ du bódó-kpàà tóun. Kà à nyu bódó-kpàà tóun duee, o kè. À hwidjĩ-taba-tabaò mò de à dún bódó-kpàà tóun. –1 Jǒó 5:4

Búá-búá Zi Dyú Jǔ-jǔ Dyí

BĚ me nì kà dyú-pèdĕ bèdĕ nìà ke. Nèè-nì nòmò dyiin bó bĚ zùò bìèè nyá-tò me nyu bĚ, bé o jǔ ké bĚ dyie náin, bĚ ké búá, bé bĚ ké pó. –1 Pídĕ 2:2

O jèèè, bĚà mu dyúa, bé bĚà ké de bĚ bé wa tèmèin nyò bĚ hwè de kee cĕ. De bĚ bé wa tèmèin ma à bá Kédĕi dyí kíin nyèè, à me táà wa dyi ke. À se bédé bé à ké hìdì-kpàà dè de. Hìdì-kpàò mò kùà se de dò mú nièè kǒin-pòin-pòin kè Gèdèpóò hwidjĩ-taba-taba.

–Hîbúqùù 6:1

Kee à me cĕ jǼà dé dĕbèin-dĕbèin mú. Ké kǼà à mu kà kue nyuùn dé de séin mú, bé à kè Kédĕi bé o mòà kpódó-dyùàò dúò kee ké nyò dyúáqò jǔ gáná.

–Ífisiò 4:15

Kà bé bĚ dǼà Kédĕi Jízè mòà Bounboò kee dyi kpōèè, bĚ me cí, bé bĚ kèò kè ké nyò dyúáqò jǔ. O hwòin bĚ me kpa gmènèè dé o mú. BĚ me kùin bĚ mìòun dyi dé o mú, ké bĚè hwidjĩ-taba-tabaò me búá dyí kà wa nyue ma kà bĚ tèmèin nyè.

–Kòqósià 2:6, 7a

Kédĕi Hwòin-nyò Jǔ-jǔ

Nyò mò nyò cĕè kà bé o cí dé Gèdèpóò mú teèèè, o bédé bé o ké cí kà bé Jízè Kédĕi cí ma kà ke. –1 Jǒó 2:6

46 GÈDÈPÒÒ KPÉÒ NÌ JÄÄ-PO-NYÒ JÉÉ BĚ MÚ

Kpé Nì Nyòŭn-dyù Múe

Mí nì Gèdèpòò dyi dièŋ, bé sòin dé díin-díin-dè bĚ
bé ɔ dèà dyie múe, ɔ ké bĚ kpé nyí dyiin dé ɔ Zùùò
mú, bé ɔ ké bĚ hwòdǒ kùin. —Ìfìsìò 3:16

Mí béin kpé bó de séin nyu jè, dyiin dé Kédèi mò
nyo nyàà m kpèò kee mú. —Fèdópìò 4:13

Ɔ se Nyòŭn-dyùè Fòndò-hwòdǒ Dyí Bá

Ti m nì ma wùdǔŋ, ké ti m nì ma zio poeń nyee, m
se ma nyòŭn hwòdǒ-fòndò-wùdù mú cáin. Kee Zùùò
kpèò mò nyo zàà mú kà de m nì ma kà cēin nyee mò
ma jàà ke. —1 Kòdèintìò 2:4

Zùù-póin-kpè

“Kee ti Zùù Hwèin-hwèinò mu bĚ kō dyiin nyee, bĚ
mu kpé bédèin, ké bĚ mu ní zàse jùun dé Jùdúsèdèin-
hwòdǒò mú...kè déé dé bódó-kpàà sèin-naín deké.”
—Àpòsò 1:8

“Ké à mò de bĚa zàse. Zùù Hwèin-hwèin bé Gèdèpòò
dǎ nyo bĚ nyu ɔ wudue nyíee mò ɔ zàse deké.”
—Àpòsò 5:32

Ké àpòsò bĚò nyu ma zàse dé kpé vèné mú kà bé
Bounbo màà Jízè kee dǎ ma gīo wódóe. Ké nyo bĚò
hwòdǒ dèin ma nyo séin bĚ taba ma kà Gèdèpòò hwì-
dǔŋee múin. —Àpòsò 4:33

GÈDÈPÓÒ KPÉ BĚ Ɔ KÉ JĀÀ-PO-NYÒ 47

BĚ DYI DÈE

“M see cēin nì, bé m ké wa bódó-kpàà kō zà, kee m nìe cēin, bé m ké wa dyí gmò, bé ðe-gbà-nyu-nyòò ní kò dā wa ðe dò bǔ nyu.” –Jó 17:15

Ké Gèdèpòò gidì kò jè nyuun-dyù seà múin wóò bēin nyee mu bēè hwòdǒ-dyùàò kè bēè fòndè-hwòdǒò gbo kpàun, bé Ɔ ké wa dyí gmò ðé Kédèi Jízè mú.

–Fèdópìò 4:7

Ké Jízè cēe ma wa gbo, ké Ɔ dá, “M dyée ké Nwó-nàmàun buɖu ma ðé dyún. Ɔ ðé buɖu-buɖuò nì ma kà wédé-wédé poà ke. Gmò nō, m dǎ bē kpé nyí, bé bē ké se kè gíá bē kō sí. M dǎ bē kpé nyí ðé Nyɔ-mú-nyé-nyòò kpé séin bēò kōin. ðe dò se bē puàà mu fɔɔ.”

–Đúù 10:18, 19

“M cēe ma m gbo, bé m ké ma hwòdǒ ku, ké m dǎ ní wuɖuò nyu jèee, ní mu m dyí gmòun nòmò dyiin ðé gǎ-dyé-tì muà bódó-kpà gànàà kō dyiin, bé Ɔ kèà bódó-kpàà nyɔ bē mú dǔee mú.” –Wèdèbèdésìò 3:10

“Nyɔ bē mò nyɔ ɖu to, ké wa mu ðe bé m mó bé wa ké nyuue nyuun tee, bé ðe séin ké mánáin hwèe, ní mu wa kpé dyúáɖò bé m Bǎ nyí ma m wēe nyiun. Ní mu wa kpé nyiun ðé bódó-dù bēò kōin.” –Wèdèbèdésìò 2:26a

Bē me ku dyi ðé Bounboò mú, dyiin ðé Ɔ kpé zi dyi búáunò mú. Bē me po toun-vòin-ðe séin bē bé Gèdèpòò nyià bēee mú, bé bē ké dyi nyànaà bēin, bé bē ké Nwó-nàmàun sédè-ðe bēò gbo vǔ. –Ífìsìò 6:10b, 11

Đé ðe bē nià ke múee, à dyée kà Bounboò dyuò kà Ɔ ké nyɔ bē nyu Ɔ kpeɖee mú-dǔ-dǔ bē xwáun pòin.

–2 Pídè 2:9a

48 GÈDÈPÓÒ NYÉNÉÍN-ĐÀÌN-ĐÈ BÈÒ

À se ɔe ɔò nyue béìn ní, dyiìn ɔe hwìdĩĩ-taba múee Gèdèpòò béìn nyue.

“Bě dyi hwìdĩĩ-taba-taba béde ní, nìí, ɔe kàìn séin bẽ mu Gèdèpòò zòìn nyee, ɔ mue bẽ bìi nyuùn.”

—Máfìò 21:22

“Bě dyi ɔe m mú nì, ké ní wuɔu bẽò dyi ɔe bẽ mú nììn, nìí, bẽ mu ɔe séin bé bẽ mó kee zòùn, ké bẽ mu wa dyéìn. Kà nyòũn nyu m Bãà dīín-dīìnò dyée kee keà kè. ɔ mò ɔe bẽè bo paɔã tòdò-tòdòò mú. Ké kãà bẽ nyu kãa ní ɔeín-nà-nyò bẽ jũe.”

—Jǒó 15:7, 8

Ké ɔe kǒ jè à se fèìn bó Gèdèpòò dyúa kee, ɔ kè. À dyi ɔ ɔe ɔò zòìn, ké ɔ dyi ɔ mǒó-ɔe jũìn, nìí, ɔ mu à wuɔu wǒùn. ɔe séin bé à zòìn ɔ kee, ɔ wǒ à wuɔuò ní. Kà à dyuòà dyí kà ɔ nìà ná kee, à dyuòè kà ɔ nyí à ɔe bé à zòìn ɔ ke.

—1 Jǒó 5:14, 15

“Bě zòò, ké bẽ mue dyéìn. Bě mǒó dyi, ké bẽ mue dyéìn. Bě baɔa gbòò kǒũn, ké gbòò mu kaàùn bó bẽ bìi.”

—Máfìò 7:7

“M cẽ bẽ jãà gbo, nyo bé ɔ taba m hwìdĩĩee mu kùà bẽ bé m nyuà kee nyuùn. Ké ɔ mu kùà kpa ɔe bẽ bé wa zi nyo bẽ nìà ke dyíee nyuùn, sepóedé m nì ɔe Bãò gbo mueñ. Ní mu ɔe séin bé bẽ zò ɔe ní nyéné múee nyuùn, bé nyòũn bẽ ké Gèdèpòò dīín-dīìnò dyé dyiìn ɔe mǒ mòà Dyúò kee mú. Bě dyi ɔe ɔò zò ɔe ní nyéné múín, ní mue nyuùn.”

—Jǒó 14:12-14

“O jèèè, m cèè bĕ gbo, ti bé bĕ dyi baàùn nìin nyee, ðe séin bĕ bé bĕ zò kee, bĕ me poe jàà kà bé bĕ ðàa dyé jéé ke, ní, bĕ mue dyéin.”
–Màà 11:24

Ni hwòðð me dèin Bounboò múin. Nii, o mu ni hwò-ððè-móó-ðè bĕò m nyiin. Zàin ni nyuu-ðè séin Bounboò xwáðáún. Taba o hwìðjĩ, ní, o mue m bìi nyuùn.
–Wédé 37:4, 5

Ké Bounboò ðá, “O jũ ké bĕ dyiò hwìðjĩ-taba-taba bé o kè dyèè-dyuà béin nyee bédé ní, ní, bĕ béin síkímò-cù nià ke gbo cèè, bé bĕ ké níin, ‘Sò hwuðu, bé m ké m miòùn dyóòò kō bá,’ ké o mu bĕè wuðuò nyuùn.”
–Ðúù 17:6

Ké ní Gèðèpòò mu ðe séin bĕ kĕ bĕ kós bédéèè bĕ nyiin sòin ðé o bã-ðè zi dyi búáún nià ðé Kédéi Jízè múèè mú.
–Fèðópìò 4:19

Ni ðèbè-nyò bĕ, o jũ ké à hwòðð-dyuàò se à zaa dúún wáðáin, ní, à se fĕin bó Gèðèpòò dyúa. Ké ðe séin bĕ bé à zò o kee, o mue à nyiin, sepóedé à nyu ðe o cèè, ké à nyu ðe dè o hwòðð dyie.
–1 Jós 3:21, 22

Ké Jízè cèè ma o gbo, ké o ðá, “M dyi hwìðjĩ-taba-taba bédé ní, ní, o béin ná niè, sepóedé nyo mò nyo bé o taba Gèðèpòò hwìðjĩèè, Gèðèpòò béin o bìi ðe séin nyue.”
–Màà 9:23

Sepóedé o mò ndye bó Gèðèpòò nyénéin-ðáin-ðè séin bĕò bìi. Ðea kĕ jè, à ðá kà o me ni dyiin ðé o mú, bé Gèðèpòò ké bàin-bàin bédé.
–2 Kòðéintìò 1:20

Published in numerous languages by World Missionary Press, Inc.,
as God supplies funds in answer to prayer. **For questions or more
information by country, visit: www.wmp-contacts.org**

M̄ dyi Gèdèpòò-wùdùò d̄íé b̄ě mó d̄e ní, n̄í, c̄èè n̄yò b̄ě n̄ià k̄e ḡbo.

C̄èè-d̄èè c̄èè-nyò mò

Wás̄ĩn Gúúm̄è

N̄yò ní p̄eḍe c̄èè-d̄èè n̄ià k̄e

Cover photo STSci-PRC2003-11a of Helix Nebula courtesy of NASA and STSci

World Missionary Press

PO Box 120

New Paris, IN 46553-0120 USA

www.wmpress.org



Read booklets online or by App

www.wmp-readonline.org

741/2 Bassa (Liberian) POG